

ECTS

Katalog kursów:

I rok, semestr zimowy

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Historia filozofii
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: I
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 3
Prowadzący: dr Tomasz Drewniak

Cele zajęć: celem kursu jest wprowadzenie do kategorii i stanowisk z dziedziny historii filozofii, stanowiące niezbędny element wykształcenia humanistycznego oraz umożliwiające rozumienie głównych wątków tradycji myślowej Zachodu; kurs ten przyporządkowuje im określone rozstrzygnięcia praktyczne – modele cywilizacji zachodniej - jako implikacje rozumienia fundamentalnych kwestii ontologicznych, epistemologicznych, aksjologicznych i antropologicznych

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: omawiane zagadnienia filozoficzne zostały ujęte w perspektywie określających je paradygmatów - ich kształtowania się, rozwoju i destrukcji. Koncepcje teoretyczne są ilustrowane opisem tła kulturowego, społeczno-politycznego, a także dokonań artystycznych danej epoki. Kurs rozpoczyna się prezentacją paradygmatu kosmocentrycznego jako wyznaczającego granice istocie człowieka (człowiek jest „elementem” kosmosu) i jego aktywności twórczej (mitologia grecka, pitagoreizm, sofisci, Platon, Arystoteles, stoicyzm, sceptycyzm, epikureizm, Plotyn). Przekształcenie wyżej wyróżnionych związków przynosi teocentryzm, ujmując człowieka jako stworzenie Boże, wyposażone w zarazem w możliwości twórcze (judeo-chrześcijaństwo, św. Augustyn, , św. Tomasz z Akwinu, via moderna). W dalszej części kurs koncentruje się na głównych problemach filozofii nowożytnej (odrodzenie, F. Bacon, R. Descartes, oświecenie, I. Kant, G. W. F. Hegel) jako dążenia do ustanowienia rozumnej „przestrzeni” życia człowieka nowoczesnego. Jako wyraz kryzysu świadomości współczesnego człowieka zaprezentowana zostaje filozofia współczesna (S. Kierkegaard, F. Nietzsche, E. Husserl, M. Heidegger, J. P. Sartre, neopozytywizm, personalizm, hermeneutyka).

Zalecana lista lektur:

A. Anzenbacher, *Wprowadzenie do filozofii*.
Św. Augustyn, *Wyznania*.
Poznanie. Antologia tekstów filozoficznych, red. Z. Cackowski, M. Hempoliński.
F. Copelston, *Historia filozofii*, t.1-9.
R. Descartes, *Rozprawa o metodzie*.
J. Galarowicz, *Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii*.
Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych, red. M. Hempoliński.
R. Ingarden, *Książeczka o człowieku*.
I. Kant, *Prolegomena*.
A. Krokiewicz, *Zarys filozofii greckiej*.
Filozofia współczesna, red. Z. Kuderowicz, t.1-2.
Filozofia. Podstawowe pytania, red. E. Martens, H. Schnädelbach.
F. Nietzsche, *Tako rzecze Zaratustra*.
Platon, *Eutyfron*.
Platon, *Obrona Sokratesa*.
Platon, *Uczta*.
G. Reale, *Historia filozofii starożytnej*, t.1-5.

M. Scheler, *Stanowisko człowieka w kosmosie*.

W. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t.1-3.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, materiały własne, prelekcja

Metody oceny: egzamin w formie pisemnej i odpowiedź ustna

Język wykładowy: polski

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Instytut : Instytut Neofilologii - Filologia germańska

Nazwa przedmiotu : Fonetyka języka niemieckiego

Kod przedmiotu :

Typ przedmiotu : podstawowy obligatoryjny

Forma prowadzenia zajęć : ćwiczenia

Poziom:

Semestr : Zimowy

Semestr studiów : 1

Liczba punktów ECTS : 3

Prowadzący: dr Natalia Żarska

Cele nauczania

Celem zajęć jest wykształcenie poprawnej wymowy głosek języka niemieckiego, poprawnego akcentowania wyrazów i zdań, ćwiczenie poprawnej melodii zdania, ze szczególnym uwzględnieniem cech dystynktywnych niemieckiego systemu fonologicznego.

Wymagania wstępne

znajomość podstawowych zagadnień z zakresu fonetyki i fonologii

Treści nauczania

ćwiczenie wymowy języka niemieckiego, podstawowy aparat pojęciowy fonetyki i fonologii, fonemy samo- i spółgłoskowe, alofony języka niemieckiego, klasyfikacja i kryteria klasyfikacji głosek, budowa aparatu mowy i funkcje poszczególnych organów, transkrypcja fonetyczna.

Literatura podstawowa

Rausch, R., Rausch, I.: Deutsche Phonetik für Ausländer. Leipzig 1992

Morciniec, N.: Das Lautsystem des Deutschen und Polnischen. Heidelberg 1990

Morciniec, N., Prędoła, S.: Podręcznik wymowy niemieckiej. PWN, Warszawa 1996

Stock, E., Hirschfeld, U.: Phonotheke. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch. Langenscheidt - Verlag Enzyklopädie 2000 (podręcznik i kasety)

Tretel, R., K.: Wymowa niemiecka. Wiedza Powszechna, Warszawa 1989

Martens, C.: Übungstexte zur deutschen Aussprache, München 1988

Martens, C.: Phonetik der deutschen Sprache, 1985

Literatura towarzysząca

Formy zaliczania

ocenie podlega udział w zajęciach, prace kontrolne oraz fonetyczna interpretacja fragmentu tekstu.

Języki prowadzenia zajęć

niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 4

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: ogólnym celem zajęć jest kształcenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym; można wyodrębnić przy tym kształcenie następujących kompetencji:

- lingwistyczne - leksykalne (poza realną wiedzą rozwijany jest także sposób jej organizowania i kodowania, umiejętność swobodnego jej przywoływania), gramatyczne, semantyczne, fonologiczne
- socjolingwistyczne - odnoszące się do socjokulturowego uwarunkowania języka (chodzi tu o uwzględnienie w procesie komunikacji językowej aspektów konwencji społecznych)
- pragmatyczne – regulują one funkcjonalne użycie zasobów językowych (tzn. dokonywanie określonych aktów mowy, spełnianie określonych funkcji językowych) obejmują także kompetencję dyskursywną, kohezję i koherencję, umiejętność identyfikacji rodzajów i gatunków tekstu, wrażliwość na ironię i parodię.

W pierwszym i drugim semestrze szczególny nacisk kładziony jest na wykształcenie/aktywizację określonych strategii i technik posługiwania się językiem (techniki szybkiego planowania wypowiedzi, efektywnego dokonywania aktów mowy, kontrolowania i korygowania własnych wypowiedzi); dodatkowo rozwijane są strategie produktywnego przyswajania wiedzy; pośrednio zajęcia stawiają sobie za cel wykształcenie u studenta mechanizmów interpretacji tekstów literackich (wrażliwości na podtekst, na symboliczną wymowę percypowanej rzeczywistości).

Wymagania wstępne: znajomość języka w stopniu pozwalającym na swobodne, płynne i spontaniczne wypowiadanie się na tematy tak konkretne jak i abstrakcyjne; umiejętność używania języka adekwatnego do sytuacji; zdolność do spójnej wyczerpującej wypowiedzi o klarownej strukturze, przy użyciu szerokiej gamy środków werbalnej ekspresji

Treści zajęć: opis i interpretacja materiału wizualnego (obrazu/ szkicu/ zdjęcia/ diagramu/ wykresu itp.), powiązanych z nim krótkich tekstów prasowych i literackich oraz odniesienie tychże do wybranych zagadnień ogólnych (Lebenskunst, Natur, Entwicklung der Technik, Modernes Leben, Freiheit, Wissen – Zweifel – Frage, Werte, Arbeit, Beruf); ćwiczenie prostych form interakcji komunikacyjnej (Gespräch zwischen Freunden, Vorgesetzten und Mitarbeitern, Beurteilungsgespräch, Informations- und Beratungsgespräch, das Interview); opanowanie słownictwa związanego z opisem oraz omawianymi zagadnieniami; pogłębianie zasobu wyrażen idiomatycznych

Zalecana lista lektur:

Prasa niemieckojęzyczna (np. Die Zeit, FAZ, Süddeutsche Zeitung)

Fritz Eickenscheidt: Deutsche Sprache in mündlicher Verwendung. Hamburg 1994

Magda Ferenbach, Ingrid Schüßler: Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart 1975

Metody nauczania: praca indywidualna oraz w grupie, konwersacja, analiza tekstu, prezentacja na forum wyników pracy indywidualnej i grupowej

Metody oceny: ocenę z przedmiotu stanowi 1/3 oceny z zajęć, 1/3 oceny z egzaminu pisemnego (test gramatyczno – leksykalny, wypowiedź pisemna) oraz 1/3 z ustnego (interpretacja zdjęcia/obrazu/wykresu/diagramu, ustne odniesienie się do tematu z zakresu ogólnej wiedzy o świecie)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Czytanie 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Giblak

Cele zajęć: zajęcia mają na celu zainteresowanie studentów tekstami wywodzącymi się z różnych źródeł oraz wyrobienie w nich umiejętności i nawyku czytania prasy niemieckojęzycznej, literatury fachowej, a także poszerzenie zasobu słownictwa. Zajęcia mają po części charakter konwersacji, w skład których wchodzi min. referaty lub inne formy wypowiedzi prezentowane przez studentów nawiązujące do przeczytanych tekstów.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: centralnym punktem zajęć jest tekst (bajka, opowiadanie, artykuł prasowy, wiersz), na podstawie którego studenci ćwiczą umiejętność czytania globalnego, selektywnego lub szczegółowego. Do treści zajęć należą związane z tekstem ćwiczenia słownikowe (wyjaśnianie znaczeń wyrazów na podstawie kontekstu, szukanie słów kluczy, synonimów), ćwiczenia stylistyczne, parafrazowanie fragmentów tekstu, streszczanie, ćwiczenia gramatyczne. W pierwszym semestrze zajęć omawiane są różne techniki „czytania” pracy z tekstem; ćwiczenie czytania na głos.

Zalecana lista lektur: materiały przygotowywane przez Prowadzącego

Metody nauczania: czytanie i analiza tekstu, ćwiczenia słownikowe, stylistyczne, gramatyczne; praca indywidualna i w grupach, konwersacje

Metody oceny: zaliczenie na ocenę (warunkiem otrzymania zaliczenia jest aktywność, zaliczenie testów kontrolnych)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Giblak

Cele zajęć: celem zajęć jest rozwinięcie kompetencji pisania poprzez samodzielne formułowanie tekstów codziennych takich jak listy prywatne i oficjalne, różnego rodzaju teksty użytkowe; szczególny nacisk kładziony jest na poprawne stosowanie konwencji rządzących poszczególnymi rodzajami tekstów, różnice pomiędzy polskimi i niemieckimi tekstami tego samego typu, umiejętność precyzyjnego przekazywania intencji w formie pisanej, uwzględnienie adresata tekstu, dobór właściwego słownictwa i poprawność językową

Wymagania wstępne: znajomość języka niemieckiego na poziomie Zertifikat DaF

Treści zajęć:

tworzenie tekstów codziennych (listy prywatne i oficjalne, różnego rodzaju teksty użytkowe, pamiętnik, sprawozdanie, notatka) oraz innych tekstów nawiązujących do praktyki pisania kreatywnego (bajki, opowiadania, różnego rodzaju teksty fantazyjne, a także codzienne powstające na bazie niecodziennych inspiracji); korekta i udoskonalanie tekstów własnych i obcych

Zalecana lista lektur:

(1998) Brückenkurs Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe. Ismaning: Max Hueber.
Hasenkamp, Guenther (1995): Leselandschaft. Unterrichtsmaterialien für die Mittelstufe. Ismaning: Verlag für Deutsch.

Manekeller, Wolfgang (1992): 100 Briefe Deutsch. Berlin: Langenscheidt.

Schreiter, Ina (2002): Schreibversuche. Kreatives Schreiben bei Lernen des deutschen als Fremdsprache. München: Iudicium.

Metody nauczania: teksty powstają na bazie doświadczeń zebranych podczas lektury autentycznych tekstów i jako reakcja na takie; proces pisania jest umiejscowiony w konkretnej sytuacji symulowanej w zadaniach mających często formę gier i zabaw z podziałem na role; teksty powstają częściowo w pracy w parach i grupach, są weryfikowane i omawiane w grupach i w plenum; stosowane są również zadania związane z pisaniem kreatywnym

Metody oceny: oceniany jest zarówno proces pisania jak i jego produkt; ocena procesu odbywa się poprzez omawianie prac w plenum, w grupach i w ramach indywidualnych konsultacji; w końcowej ocenie produktu pisania uwzględnia się jego poprawność językową, stosowność (czy odpowiada rodzajowi, który reprezentuje, czy realizuje założone cele i intencje, uwzględnia adresata) oraz dobór środków językowych

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Kurs podręcznikowy 1

Liczba punktów ECTS: 4

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia tablicowe; 30godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: celem tego rodzaju ćwiczeń jest pogłębienie wszystkich sprawności językowych: poszerzenie słownictwa, ćwiczenie ważniejszych konstrukcji gramatycznych, wyrobienie pewnych automatycznych wypowiedzi językowych, poprawność formułowania prostych tekstów to główne założenia przedmiotu; istotnym założeniem ćwiczeń jest również wyrównanie poziomu sprawności językowych u studentów pierwszego roku

Wymagania wstępne: podstawy gramatyki i leksyki niemieckiej

Treści zajęć: tematyka i zagadnienia gramatyczne obejmują:

- Wojna i pokój; praca z utworami dotyczącymi tej problematyki, ezoteryka; magia; horoskopy; przepowiednie; czas przyszły Futur I i jego funkcje; tryb przypuszczający II; przymiotnik użyty rzeczownikowo, czasowniki z celownikiem; przymiotniki kończące się na 'los' i 'voll'; pisanie krótkiego referatu,

- Przyroda i technika; postęp techniczny: konieczność i zagrożenia; komputer; zagrożenie środowiska naturalnego; człowiek technicznie zagubiony kontra homo faber; czasowniki złożone rozdzielnie i nierozdzielnie; zdanie przydawkowe; czasowniki funkcyjne; zdania warunkowe; pisanie historyjki;

Podstawowym podręcznikiem jest „Mittelstufe Deutsch” wraz z książką ćwiczeń i kasetami.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Hall / Scheiner, Übungsgrammatik

Dreyer / Schmitt, Übungen zur deutschen Grammatik

Schumann, Johannes, Mittelstufe Deutsch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1998

Frühwirth, Friederike / Holthaus, Hanni, Mittelstufe Deutsch, Arbeitsbuch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1997

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: praca z podręcznikiem, książką ćwiczeń, dyskusja, praca projektowa, prezentacja, referat, odczyt, nagranie multimedialne

Metody oceny: ocenie podlega aktywny udział w zajęciach oraz prace kontrolne

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Prowadzący: dr Marta Kopij

Cele zajęć: celem tego rodzaju ćwiczeń jest pogłębienie wszystkich sprawności językowych: poszerzenie słownictwa, ćwiczenie ważniejszych konstrukcji gramatycznych, wyrobienie pewnych automatycznych wypowiedzi językowych, poprawność formułowania prostych tekstów to główne założenia przedmiotu; istotnym założeniem ćwiczeń jest również wyrównanie poziomu sprawności językowych u studentów pierwszego roku

Wymagania wstępne: podstawy gramatyki i leksyki niemieckiej

Treści zajęć: tematyka i zagadnienia gramatyczne obejmują:

- Miłość i rodzina; problemy demograficzne; sztuka miłości; czas przeszły Präteritum; przekleństwa; partykuły; użycie przyimków,

- Media: książka, prasa, radio, telewizja, Internet; rola i wpływ mediów na człowieka; przyszłość mediów; czas przeszły Perfekt; tryb przypuszczający I; zdanie poboczne; przeczenia;

Podstawowym podręcznikiem jest „Mittelstufe Deutsch” wraz z książką ćwiczeń i kasetami.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Hall / Scheiner, Übungsgrammatik

Dreyer / Schmitt, Übungen zur deutschen Grammatik

Schumann, Johannes, Mittelstufe Deutsch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1998

Frühwirth, Friederike / Holthaus, Hanni, Mittelstufe Deutsch, Arbeitsbuch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1997

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: praca z podręcznikiem, książką ćwiczeń, dyskusja, praca projektowa, prezentacja, referat, odczyt, nagranie multimedialne

Metody oceny: ocenie podlega udział w zajęciach i prace kontrolne

Język wykładowy: niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Historia krajów niemieckiego obszaru językowego 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: zapoznanie studentów filologii germańskiej z podstawowym zarysem dziejów krajów niemieckojęzycznych – przede wszystkim Niemiec w różnych historycznych formach ustrojowych, w mniejszym zakresie Austrii i Szwajcarii

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Święte Cesarstwo Rzymskie w średniowieczu; kolonizacja niemiecka na wschodzie; reformacja; wojna 30-letnia; absolutyzmy oświecone w Prusach i Austrii; epoka napoleońska i pokongresowa; Wiosna Ludów

Zalecana lista lektur:

W. Czaplński; A. Galos, W. Korta, Historia Niemiec, Wrocław – Warszawa – Kraków 1990.

J. Krasuski, Historia Niemiec, Wrocław – Warszawa – Kraków 2002.

Z. Zieliński, Niemcy. Zarys dziejów, Katowice 2003.

A. Bues, Zarys dziejów Niemiec XVI-XVIII w., Warszawa 1998.

H. M. Mueller, Schlaglichter der Deutschen Geschichte, Mannheim 1990

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, prelekcja

Metody oceny: zaliczenie na ocenę; podstawa zaliczenia: frekwencja na wykładach, aktywność podczas dyskusji, ew. kolokwium zaliczeniowe

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Wstęp do literaturoznawstwa

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: dr Marta Kopij

Cele zajęć: w trakcie zajęć student zapoznaje się z podstawowymi pojęciami z zakresu literaturoznawstwa, co powinno stanowić przygotowanie do zajęć z historii literatury, które zaczynają się na drugim roku; wykład wprowadza studentów w problematykę badań nad dziełami literackimi, zagadnienia procesu historycznoliterackiego, metodologię badań literackich i społecznej recepcji literatury

Wymagania wstępne: studenci powinni posiadać podstawową wiedzę na temat literatury, jak znajomość epok literackich i ich przedstawicieli

Treści zajęć: w ramach wykładu omawiane są metody literaturoznawcze: pozytywistyczna, hermeneutyczna, strukturalistyczna, socjologia literatury, zjawisko recepcji dzieła literackiego, pojęcia fikcjonalności i fikcyjności, rodzaje narracji, gatunki literackie

Zalecana lista lektur: do egzaminu obowiązuje materiał przekazany w trakcie wykładów, podczas których udostępniona zostanie lista lektur fakultatywnych do poszczególnych zagadnień

Metody nauczania: wykład wspomagany prezentacjami multimedialnymi

Metody oceny: ocena wystawiana jest na podstawie egzaminu (egzamin pisemny w formie opisowej, polega na podaniu krótkich, zwięzłych i rzeczowych odpowiedzi na podane pytania)

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Psychologia 1
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: I
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: dr Małgorzata Przepióra-Kapusta

Cele zajęć: celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii ogólnej oraz metod prowadzenia badań psychologicznych; przedstawienie głównych koncepcji człowieka (podejście biologiczne, teorie uczenia się, podejście i poznawcze społeczno – kulturowe i psychoanalityczne); wprowadzenie w problematykę psychologii kształcenia i wychowania. W toku realizacji przedmiotu studenci zapoznają się z elementami psychologii klinicznej; diagnozy psychologicznej, podstawowych informacji o zachowaniach zaburzonych oraz stresie.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Psychologia – przedmiot zainteresowań i zadania, podstawowe pojęcia. Działy w psychologii. Metody badań w psychologii; obserwacja psychologiczna, metody wypytywania, badanie testowe. Podstawy informacji o inteligencji. Znaczenie eksperymentów w badaniach psychologicznych i pedagogicznych. Analiza wytworów działania- jako źródło informacji. Kierunki w psychologii: koncepcje zachowań człowieka. Podejście biologiczne – główne osiągnięcia. Teorie uczenia się – główne osiągnięcia psychologów. Podejście poznawcze. Interakcja wpływ oceny poznawczej na przebieg relacji interpersonalnej. Psychoanaliza. Główne osiągnięcia rola mechanizmów obronnych jako regulatorów ludzkich zachowań. Podejście społeczno – kulturowe. Wpływ społeczny na zachowania ludzi; konformizm; posłuszeństwo wobec autorytetu. Znaczenie normy. Warunki optymalnego życia. Rozumienie nienormalności zachowań ludzi. Uczenie się – kształtowanie zmian w zachowaniu się ludzi. Elementarne rodzaje uczenia się. Warunkowanie reaktywne. Warunkowanie instrumentalne. Wykorzystanie elementarnych form uczenia się w terapii niepożądanych zachowań. Fobie. Złożone formy uczenia się. Nawyki i umiejętności. Transfer.

Zalecana lista lektur:

Literatura obowiązkująca:

Aronson E., Wilson T.D., Alert R.M. (1997), Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

Dembo M.H. (1997), Stosowana Psychologia Wychowawcza, Warszawa; Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Fontana D. (1998), Psychologia dla nauczycieli, Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

Strelau J. (red)(2000), Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii, Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca:

Hurlock E., (1985), Rozwój dziecka, Warszawa: PWN.

Mietzel G., (2002), Psychologia kształcenia, Gdańsk: Wydawnictwo Psychologiczne.

Pecyna M. B., (1999), Psychologia kliniczna w praktyce pedagogicznej, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.

Tuner M. S., Helms D.B., (1999), Rozwój człowieka, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne s.a.

Vasta R., Haiti A. M., Miller S. A., (1995), Psychologia dziecka, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne s.a
Zimbardo P. G., Ruch F. L. (1988), Psychologia i życie, Warszawa: PWN.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji

Metody oceny: zaliczenie na ocenę; podstawę zaliczenia z przedmiotu stanowi regularne aktywne uczestnictwo w wykładach oraz zaliczenie testu w formie pisemnej

I rok, semestr letni

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Język angielski 1A

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: A - beginner (początkujący)

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie początkującym

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: nazwy państw i narodowości, zawody, przedstawianie się, opisywanie wyglądu, dom, umeblowanie; czasownik 'to be', 'to have got', modalny - 'can', przyimki miejsca, konstrukcja - 'there is', 'there are', zaimki wskazujące, liczba mnoga rzeczowników, przedimki - 'a', 'an'

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 1.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 1. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 1B

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: B – elementarny (podstawowy)

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie podstawowym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie początkującym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: opis miejsc, opisy ludzi - charakter i wygląd, czynności dnia, sklepy i zakupy, opisywanie przedmiotów, odczucia i reakcje; czasy - Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, porównania, zwrot -‘used to’, przymiotniki, przysłówki

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 2.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 2.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 1C

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: C - pre-intermediate (średnio-zaawansowany niski)

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym niskim.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: opisy ludzi - wygląd i charakter, ubiory, zainteresowania, hobby, miejsce zamieszkania, opis pogody, przymiotniki opisujące miejsca, miejsca wakacyjne, udzielanie kierunków, rekomendacja, książki, zmysły, opisy zwierząt, ich miejsca zamieszkania i reguły panujące w ich świecie; czasy - Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous, przymyki miejsca, przedimek określony, przyczynowe zdania, czasowniki modalne, porównania

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 1D

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: D – intermediate (średnio-zaawansowany)

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie średnio - zaawansowanym niskim w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: zawody, opisywanie ludzi - wygląd, charakter, pogoda, miejsca do zwiedzania, zakwaterowanie, rodzaje książek, zmysły, odczucia, reakcje; Present Simple, Present Continuous, 'too' 'enough', zaimki relatywne, czasy przeszłe, Present Perfect, Present Perfect Continuous, mowa zależna

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – translatorska, komunikacyjna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym, z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Rozumienie ze słuchu

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: zajęcia mają na celu przełamywanie barier przed słuchaniem tekstów w obcym języku; rozwijanie umiejętności słuchania, zapamiętywania oraz mówienia; poszerzanie zasobu słownictwa;

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: przedmiotem zajęć są praktyczne ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu; centralny punkt zajęć stanowią oryginalne nagrania (piosenki, rozmowy, sztuki teatralne, wywiady, wiadomości radiowe), do których przygotowane są różnego rodzaju ćwiczenia; student za pomocą wiedzy, jaką posiada o świecie i wiedzy językowej ćwiczy rozumienie szczegółowe i globalne

Zalecana lista lektur: materiały przygotowywane przez prowadzącego

Metody nauczania: praktyczne ćwiczenia w laboratorium językowym, które polegają na min.: słuchaniu nagranych materiałów, zapisywaniu odpowiedzi na podane pytania, uzupełnianiu brakujących wyrazów, a także różnego rodzaju ćwiczenia słownikowe związane z tematyką nagrania; dyskusja, prezentacja, referat

Metody oceny: zaliczenie na ocenę (warunkiem otrzymania zaliczenia jest aktywny udział w zajęciach, zaliczenie testów kontrolnych)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 4

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: ogólnym celem zajęć jest kształcenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym; można wyodrębnić przy tym kształcenie następujących kompetencji:

- lingwistyczne - leksykalne (poza realnym przyrostem wiedzy, rozwijany jest także sposób jej organizowania i kodowania oraz umiejętność swobodnego jej przywoływania), gramatyczne, semantyczne, fonologiczne
- socjolingwistyczne - odnoszące się do socjokulturowego uwarunkowania języka (chodzi tu o uwzględnienie w procesie komunikacji językowej aspektów konwencji społecznych)
- pragmatyczne – regulują one funkcjonalne użycie zasobów językowych (tzn. dokonywanie określonych aktów mowy, spełnianie określonych funkcji językowych) obejmują także kompetencję dyskursywną, kohezję i koherencję, umiejętność identyfikacji rodzajów i gatunków tekstu, wrażliwość na ironię i parodię.

W pierwszym i drugim semestrze studiów szczególny nacisk kładziony jest na wykształcenie/aktywizację określonych strategii i technik posługiwania się językiem (techniki szybkiego planowania wypowiedzi, efektywnego dokonywania aktów mowy, kontrolowania i korygowania własnych wypowiedzi); dodatkowo rozwijane są strategie produktywnego przyswajania wiedzy.

Wymagania wstępne: znajomość języka w stopniu pozwalającym na swobodne, płynne i spontaniczne wypowiadanie się na tematy tak konkretne jak i abstrakcyjne; umiejętność używania języka adekwatnego do sytuacji; zdolność do spójnej wyczerpującej wypowiedzi o klarownej strukturze, przy użyciu szerokiej gamy środków werbalnej ekspresji

Treści zajęć: zorientowana na praktyczną znajomość języka analiza krótkich tekstów prasowych dotyczących wybranych zagadnień ogólnej wiedzy o świecie (Menschen untereinander, Lebensstandard, Wohnen und Bauen, Weltraumforschung, Sport, Feste und Feiern, Menschenkenntnis – Menschenbeurteilung, Vorurteil – eigene Meinung, Freizeit, Reisen, Bildung, Erziehung, Feminismus und Gleichberechtigung, „moderne“ Jugend).

Pogłębianie umiejętności precyzowania wypowiedzi i płynnego prezentowania własnych poglądów, sądów (wywiad, talk show); ćwiczenie dalszych form interakcji komunikacyjnej z zastosowaniem prostych technik retorycznych (pertraktowanie, przekonywanie, namawianie); opanowanie słownictwa związanego z omawianymi zagadnieniami; pogłębianie zasobu wyrażań idiomatycznych.

Zalecana lista lektur:

Prasa niemieckojęzyczna (np. Die Zeit, FAZ, Süddeutsche Zeitung)

Fritz Eickenscheidt: Deutsch. Sprache in mündlicher Verwendung. Hamburg 1994

Magda Ferenbach, Ingrid Schüßler: Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart 1975

Metody nauczania: praca indywidualna oraz w grupie, konwersacja, analiza tekstu, prezentacja na forum wyników pracy indywidualnej i grupowej

Metody oceny: na ocenę z zajęć składają się: 1/3 oceny z zajęć, 1/3 z pracy pisemnej (test gramatyczno-leksykalny), 1/3 oceny z części ustnej egzaminu

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Czytanie 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Giblak, dr Jan Pacholski, dr Monika Witt

Cele zajęć: zajęcia mają na celu zainteresowanie studentów tekstami wywodzącymi się z różnych źródeł oraz wyrobienie w nich umiejętności i nawyku czytania, a także wrażliwości językowej i umiejętności kształtowania i wyrażenia suwerennej opinii o tekście.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Zajęcia koncentrują się na rozmowie o przeczytanym tekście oraz konwersacji na tematy z nim związane. Uzupełnienie stanowią m. in. referaty lub inne formy wypowiedzi prezentowane przez studentów nawiązujące do przeczytanych tekstów lub przygotowujące ich recepcję.

Studenci mogą wybierać pomiędzy 3 wariantami zajęć różniącymi się wyborem tekstów stanowiących podstawę zajęć (por. zalecana lista lektur).

Metody nauczania: Praca indywidualna, grupowa i w plenum.

Metody oceny: warunkiem otrzymania zaliczenia jest aktywny udział w zajęciach oraz przygotowanie indywidualnego przyczynku do zajęć w formie referatu lub prezentacji.

Zalecana lista lektur:

Wariant A

krótkie teksty literackie m.in.: autorzy: G. Kunert, B. Brecht, P. Bichsel, i. in.

powieści: literatura młodzieżowa m.in. Alexa Hennig von Lange „Ich habe einfach Glück”;

Frauenliteratur: Ildiko von Kurthy „Mondscheintarif”;

Inne powieści: m.in. E. Toller „Eine Jugend in Deutschland“

Wszystkie tytuły zostaną podane na początku semestru.

Wariant B

1. Theodor Fontane: Von, vor und nach der Reise (Auswahl):

1.1. Modernes Reisen.

1.2. Wohin?

1.3. Eine nacht auf der Koppe.

1.4. Der letzte Laborant.

2. Theodor Fontane: Wanderungen durch die Mark Brandenburg (Bd. 1. u. 2. Auswahl):

2.1. Die Grafschaft Ruppin. Vorwort zur ersten Auflage.

2.2. Die Grafschaft Ruppin. Vorwort zur zweiten Auflage.

2.3. Die Grafschaft Ruppin. Die Schlacht an der Katzbach.

2.4. Das Oderland. Von Frankfurt bis Schwedt.

3. Theodor Fontane: Reisebriefe vom Kriegsschuplatz Böhmen 1866 (Auswahl - wird angegeben).

4. Theodor Fontane: Kriegsgefangen. Erlebtes 1870 (Auswahl - wird angegeben).

5. Adalbert Stifter: Das Haidedorf.
6. Adalbert Stifter: Bunte Steine:
  - 6.1. Vorrede.
  - 6.2. Granit.
7. Adalbert Stifter: Aus dem Bayrischen Wald.

Wariant C:

Uwe Timm:

Lesebuch. Die Stimme beim Schreiben.

Heißer Sommer.

Die Entdeckung der Currywurst.

Kopffäger.

Die Zugmaus.

Rennschwein Rudi Rüssel.

Röhmische Aufzeichnungen.

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Giblak

Cele zajęć: celem zajęć jest dalsze kształtowanie sprawności pisania ze szczególnym naciskiem na wypracowanie strategii pisania realizowanej poprzez celowe stosowanie środków językowych, precyzyjne realizowanie intencji tekstu i adekwatny przekaz jego substancji; studenci powinni nabywać w ramach tych zajęć swobodę w kształtowaniu wypowiedzi pisemnej, tak aby móc zaufać swemu pióru, kiedy będą go używać do realizacji kompleksowych zadań

Wymagania wstępne: biegłość w formułowaniu codziennych tekstów użytkowych i innych prostych tekstów

Treści zajęć: zadania mają przede wszystkim charakter pisania kreatywnego w różnych jego odmianach: pisanie kreatywne związane z rodzajami tekstu i ich transformacjami, przełamywanie znanych wzorców, pisanie inspirowane muzyką, obrazem, wszelkie formy pisania personalnego i inne

Zalecana lista lektur:

Bräuer, Gerd (1998): Schreibend lernen. Innsbruck: Studien Verlag.

Schreiter, Ina (2002): Schreibversuche. Kreatives Schreiben bei Lernen des deutschen als Fremdsprache. München: Iudicium.

Spinner, Kaspar H. (2001): Kreativer Deutschunterricht. Identität – Imagination – Kognition. Seelze: Kallmeyer.

Tobollik, Martina (1999): „...und jeder hat etwas dazu gesagt.” Erfahrungen mit Schreibkonferenzen in einer dritten Klasse. In: Abraham, Ulf, Beisbart, Ortwin, Holoubek, Helmut (Hrsg.), Befreites Schreiben. Über Schreibkonferenzen, die Entwicklung von Erzähltexten und Grenzen des „Aufsatzunterrichts“ in der Schule. Bamberg.

Metody nauczania: zajęcia mają często charakter zabawy, a formą pracy jest praca w parach lub grupach; ważnym elementem są tzw. konferencje pisaniowe polegające na wspólnej analizie i próbach doskonalenia wybranego tekstu w plenum; pisaniu towarzyszą w niektórych zadaniach działania plastyczne

Metody oceny: ocenie podlega zarówno proces jak i produkt pisania; ważną procedurą oceny procesu są konferencje pisaniowe i indywidualne konsultacje dające wgląd w pracę i umiejętność przetwarzania tekstu; przez prowadzącego oceniane są również gotowe teksty; prócz poprawności językowej brana jest pod uwagę umiejętność precyzyjnego formułowania, dobór środków językowych, oryginalność

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Kurs podręcznikowy 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Marta Kopij

Cele zajęć: celem tego rodzaju ćwiczeń jest pogłębienie wszystkich sprawności językowych: poszerzenie słownictwa, ćwiczenie ważniejszych konstrukcji gramatycznych, wyrobienie pewnych automatycznych wypowiedzi językowych, poprawność formułowania prostych tekstów to główne założenia przedmiotu; istotnym założeniem ćwiczeń jest również wyrównanie poziomu sprawności językowych u studentów pierwszego roku

Wymagania wstępne: podstawy gramatyki i leksyki niemieckiej

Treści zajęć:

Systematyczny kurs uzupełniający braki w dziedzinie słownictwa, wiedzy gramatycznej i sprawności językowej. Treścią jest tematyka znana zajęć szkolnych polegająca utrwaleniu, uzupełnieniu i pogłębieniu oraz przegląd problematyki gramatycznej.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Hall / Scheiner, Übungsgrammatik

Dreyer / Schmitt, Übungen zur deutschen Grammatik

Schumann, Johannes, Mittelstufe Deutsch, reā Warszawa, Verlag für Deutsch, 1998

Frühwirth, Friederike / Holthaus, Hanni, Mittelstufe Deutsch, Arbeitsbuch, reā Warszawa, Verlag für Deutsch, 1997

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: praca z podręcznikiem, książką ćwiczeń, dyskusja, praca projektowa, prezentacja, referat, odczyt, nagranie multimedialne

Metody oceny: zaliczenie na ocenę (ocenie podlega aktywny udział w zajęciach, prace kontrolne)

Język wykładowy: niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Gramatyka opisowa 1

Liczba punktów ECTS: 3

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; kierunkowy obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z teoretycznymi podstawami opisu gramatycznego współczesnego języka niemieckiego; główny nacisk spoczywa na kształtowaniu umiejętności samodzielnej interpretacji zjawisk językowych, dostrzegania problemów oraz kreatywnego wykorzystania gramatyki w stopniu niezbędnym w pracy zawodowej

Wymagania wstępne: podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego i niemieckiego

Treści zajęć: słuchacze poznają w trakcie wykładu wybrane węzłowe zagadnienia z morfologii i składni: elementy słowotwórstwa, fleksja

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich (et alii): Deutsch-polnische kontrastive Grammatik, Heidelberg 1999: Groos.

Cirko, Lesław: Probleme der beschreibenden Grammatik des Deutschen. Wrocław 1998.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi. Prezentacje multimedialne (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: obecność w wykładzie, samodzielna lektura, zaliczenie na ocenę na podstawie kolokwium

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem zajęć z gramatyki opisowej na pierwszym roku studiów jest przede wszystkim teoretyczne poznanie morfologii języka niemieckiego, czyli np. słowotwórstwa (budowy wyrazów) i fleksji (odmiany wyrazów)

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych zasad składniowych i nazewnictwa

Treści zajęć: w trakcie zajęć omawiane są po kolei poszczególne części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik itd. Zagadnienia te omawiane są wieloaspektowo, czyli analizuje się je pod względem semantyki (znaczenia), syntaktyki (wzajemnych relacji w zdaniu) oraz funkcji komunikatywnych. Jest to więc poznanie zasad poprawnego użycia form i konstrukcji, czyli norm gramatycznych. Studenci w ramach zajęć zdobywają umiejętność wyjaśnienia zjawisk gramatycznych zachodzących w języku niemieckim związanych z w/w częściami mowy oraz umiejętność praktycznego stosowania norm gramatycznych, aby w przyszłości umieć je przekazać uczącym się języka niemieckiego jako języka obcego. Podstawowym podręcznikiem jest "Deutsch-polnische kontrastive Grammatik" Ulricha Engela. Wykorzystywane są również inne wydawnictwa dotyczące składni języka niemieckiego. W pierwszym semestrze nauki nacisk położony jest na opis czasownika, jego walencji, dopełnień i okoliczników oraz na inne zjawiska jego dotyczące.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Übungsgrammatik DaF für Fortgeschrittene, Hall/Scheiner, Ismaning 1997

Übungsbuch der deutschen Grammatik, Dreyer/Schmitt, Ismaning 1998

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: ćwiczenia i zadania

Metody oceny: 3 prace kontrolne

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Historia krajów niemieckiego obszaru językowego 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: zapoznanie studentów z podstawowym zarysem dziejów krajów niemieckojęzycznych – przede wszystkim Niemiec w różnych historycznych formach ustrojowych, w mniejszym zakresie Austrii i Szwajcarii

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: zjednoczenie Niemiec i reformy w Austro-Węgrzech; I wojna światowa i jej skutki, (republika weimarska); nazizm w Niemczech; II wojna światowa; sytuacja w krajach niemieckich w czasie i po II wojny światowej

Zalecana lista lektur:

W. Czaplński; A. Galos, W. Korta, Historia Niemiec, Wrocław – Warszawa – Kraków 1990.

J. Krasuski, Historia Niemiec, Wrocław – Warszawa – Kraków 2002.

Z. Zieliński, Niemcy. Zarys dziejów, Katowice 2003.

A. Bues, Zarys dziejów Niemiec XVI-XVIII w., Warszawa 1998.

H. M. Mueller, Schlaglichter der Deutschen Geschichte, Mannheim 1990

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, prelekcja

Metody oceny: ocena z egzaminu; forma egzaminu: test

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Teoria i praktyka nauczania języka niemieckiego 1

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 3

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: przekazanie studentom podstawowej wiedzy teoretycznej umożliwiającej im podstawową orientację w dydaktyce i metodyce nauczania języka niemieckiego w Polsce i w ogólnych obszarach związanych z nauczaniem przedmiotu „język niemiecki jako język obcy”

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: podstawowa terminologia dydaktyki przedmiotu język niemiecki jako język obcy; materiały informacyjne dla nauczycieli języka niemieckiego; formy nabywania języka; historia metod nauczania języków obcych i koncepcji nauczania; programy nauczania i podstawy programowe dla przedmiotów język niemiecki jako język obcy i jako język mniejszości narodowych; obszary nauczania języka obcego; typy ucznia – czynniki psycho- i neuropsycholingwistyczne; analiza podręczników, materiały dodatkowe dla nauczyciela i ucznia; nauczanie interaktywne i kognitywne uczenie się języka; organizacje wspierające i wydawnictwa w obszarze język niemiecki jako język obcy

Zalecana lista lektur:

Bausch, Krumm, u.a. : Handbuch DaF. Fernstudieneinheiten – Goethe Institut /GhK-Kassel
Handapparat der Bibliothek PWSZ-Nysa / materiały w formie skryptu)

Zeitschriften / czasopisma: Fremdsprache Deutsch, Deutsch als Fremdsprache, Primar
(Goethe-Institut / Herder – Institut)

Metody nauczania: metoda kognitywna; prelekcja z elementami prezentacji multimedialnej

Metody oceny: test końcowy pisemny

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: dr Monika Witt

Cele zajęć: uzyskanie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć języka niemieckiego, zarówno w kontekście zajęć lekcyjnych, jak i pozacurricularnych form nauczania, przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia zajęć w różnych grupach wiekowych i różnych typach szkół. Na podbudowie ogólnej wiedzy z dziedziny glottodydaktyki studenci rozwijają specjalistyczne kompetencje nauczyciela języka obcego. Student wybiera jeden z przedstawionych poniżej wariantów seminarium.

Wymagania wstępne: brak

Wariant A: Dydaktyka pisania

Treści przedmiotu: Ogólna wiedza z dziedziny dydaktyki nauczania języków obcych, specyficzne cechy procesu pisania w języku obcym i modele pisania, różne podejścia w dydaktyce pisania, wpływ pisania w języku ojczystym na pisanie w języku obcym, strategie przekazywania i wspierania umiejętności pisania w języku obcym, curricularne i pozacurricularne formy kształtowania umiejętności pisania oraz związane z nimi procedury takie jak planowanie, przetwarzanie tekstu, rewizja struktury, pisanie jako proces i jako produkt, metody ewaluacji procesu i produktu pisania, specyficzne problemy piszących w języku obcym, tutoring w szkole i szkole wyższej.

Zalecana lista lektur:

Bräuer, Gerd (1998): Schreibend lernen. Grundlagen einer theoretischen und praktischen Schreibpädagogik. Innsbruck: Studienverlag.

Bräuer, Gerd (2000): Schreiben als reflexive Praxis. Freiburg im Breisgau: Fillibach.

Bräuer, Gerd (Hrsg.) (2004): Schreiben(d) lernen. Ideen und Projekte für die Schule. Hamburg.

Kruse, Otto, Jakobs, Eva-Maria, Ruhmann, Gabriela (1999): Schl[sselkompeteny Schreiben. Konzepte, Methoden, Projekte für Schreibberatung und Schreibdidaktik an der Hochschule. Neuwied, Kriftel: Luchterhand.

Merz-Grötsch, Jasmin (2000): Schreiben als System. Schreibforschung und Schreibdidaktik. Freiburg im Breisgau: Fillibach.

Merz-Grötsch, Jasmin (2001): Schreiben als System. Die Wirklichkeit aus Schülersicht. Freiburg im Breisgau: Fillibach.

Portmann, Paul R. (1991): Schreiben und Lernen. Grundlagen der fremdsprachlichen Schreibdidaktik. Tübingen: Niemeyer.

Metody nauczania: Analiza procesu i produktu pisania w ramach zajęć seminaryjnych i zajęć w szkole, „konferencje pisania”, wzajemne doradztwo, analiza problemów dotyczących sprawności pisania; integralnym elementem zajęć jest przygotowywanie studentów do roli tutorów pisania.

Metody oceny: zaliczenie przedmiotu na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach i przygotowania zadania projektowego.

Język wykładowy: niemiecki

Wariant B: Projekty w dydaktyce pisania i czytania

Treści przedmiotu: ogólna teoria i praktyka nauczania projektowego, jej powiązania z pedagogiką reformatorską i podejściem konstruktywistycznym w nauczaniu, specyficzne

możliwości wykorzystania projektu w nauczaniu języka obcego, dydaktyce literatury, kształtowaniu kompetencji pisania i czytania.

Zalecana lista lektur:

Bräuer, Gerd (2000): Schreiben als reflexive Praxis. Freiburg im Breisgau: Fillibach.

Bräuer, Gerd (Hrsg.) (2004): Schreiben(d) lernen. Ideen und Projekte für die Schule. Hamburg.

Portmann, Paul R. (1991): Schreiben und Lernen. Grundlagen der fremdsprachlichen Schreibdidaktik. Tübingen: Niemeyer.

Teksty literackie i rzeczowe wybrane w kontekście realizowanego projektu

Metody nauczania: studenci realizują projekt dydaktyczny podróży z pisaniem i czytaniem z uwzględnieniem specyficznych elementów i faz projektu. Integralnym elementem seminarium jest realizacja podróży.

Metody oceny: zaliczenie przedmiotu na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach i przygotowania zadania projektowego.

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Regionalne nauczanie projektowe

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 3

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać podstawową wiedzę historyczną i geograficzną o całym Śląsku w jego historycznych granicach (obecne województwo Śląskie, Opolskie, Dolnośląskie, część Lubuskiego i Małopolskiego oraz historyczny Śląsk Austriacki na terenie Republiki Czeskiej), ze szczególnym uwzględnieniem topografii regionu (rzeki, pasma górskie) oraz historii jego rozwoju gospodarczego od pradziejów po współczesność; istotne miejsce poświęcone będzie także licznym wojnom związanym z historią Śląska, jak choćby wojny husyckie, wojna trzydziestoletnia, wojny śląskie i napoleońskie

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: topografia Śląska (góry, rzeki), Śląsk w pradziejach, rozwój sieci osadniczej, zakładanie miast, okres rozdrobnienia feudalnego (tzw. rozbicia dzielnicowego), Śląsk w średniowieczu, wojny husyckie, wojny Macieja Korwina, reformacja i kontrreformacja na Śląsku, konflikty religijne i wojna trzydziestoletnia na Śląsku, wojny śląskie, początki industrializacji na Śląsku, wojny napoleońskie na Śląsku, rozwój przemysłu i sieci linii kolejowych, historia turystyki w górach Śląska

Zalecana lista lektur: do egzaminu obowiązuje materiał przekazany w trakcie wykładów, osobom zainteresowanym w czasie semestru udostępniona zostanie lista lektur fakultatywnych

Metody nauczania: wykład wspomagany prezentacją przezroczy oraz map, także w formie prezentacji multimedialnych

Metody oceny: zaliczenie na ocenę w formie ustnej

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: opracowanie przez studentów projektu, którego tematyka związana jest z historią, kulturą lub literaturą regionu nyskiego

Wymagania wstępne: elementarna wiedza na temat historii Śląska na przykład oparta na lekturze Winfried Irgang, Werner Bein, Helmut Neubach: *Schlesien Geschichte, Kultur und Wirtschaft – Historische Landeskunde, Deutsche Geschichte im Osten*, Köln 1995

Treść zajęć: zajęcia dydaktyczne obejmują swoim zakresem tematycznym wybrane zagadnienia

z życia kulturalno-literackiego Nysy i okolic, a także historii regionu nyskiego wraz z jego sytuacją gospodarczo-społeczną. Tematyka zajęć odnosi się m.in. do następujących zagadnień: powstanie miasta Nysy i procesy temu towarzyszące, obraz Nysy w dawnych kronikach, księstwo nyskie: jego rola i znaczenie, Nysa jako twierdza pruska, sekularyzacja, rozwój miasta w XIX i XXw., działalność organizacji i stowarzyszeń (np. *Die wissenschaftliche Gesellschaft Philomathie, Heimgarten, Quickborn, Neisser Kunst- und Altertumsverein*), rola prasy regionalnej (*Neisser Zeitung, Neisser Tageblatt*), twórczość wybranych pisarzy związanych z Nysą (Joseph von Eichendorf, Max Herrmann Neisse, Franz Jung, Philo vom Walde, Hermann Kunibert Neumann); elementem składniowym zajęć jest ponad to opracowywanie poszczególnych faz projektu przez studentów

Zalecana lista lektur:

Neisse: *Texte und Bilder*. Hrsg. von Wojciech Kunicki unter Mitarbeit von Marta Kopij und Gabriela Połutrenko, Nysa 2003

Dietrich Allnoch: *Neisser Geschichtsnotitzen*, Husum 1991

Joachim Bahlcke: *Schlesien und die Schlesier*, München 2000

Norbert Conrads (Hrsg.): *Deutsche Geschichte im Osten Europas. Schlesien*, Berlin 2002

Dagmar Hänsel (Hrsg.): *Projektunterricht*, Weinheim und Basel 1999

Metody nauczania: zajęcia o charakterze projektowym, prezentacja multimedialna, workshop

Metoda ocen: aktywność na zajęciach, 1 kolokwium pisemne, prezentacja projektu

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Psychologia 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: I

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Małgorzata Przepióra-Kapusta

Cele zajęć: celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii ogólnej oraz metod prowadzenia badań psychologicznych; przedstawienie głównych koncepcji człowieka (podejście biologiczne, teorie uczenia się, podejście i poznawcze społeczno – kulturowe i psychoanalityczne); wprowadzenie w problematykę psychologii kształcenia i wychowania. W toku realizacji przedmiotu studenci zapoznają się z elementami psychologii klinicznej; diagnozy psychologicznej, podstawowych informacji o zachowaniach zaburzonych oraz stresie.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Pamięć. Techniki uczenia się; mnemotechniki. Myślenie i rozumowanie. Uczenie się inteligentne. Rozwiązywanie problemów. Rozwój poznawczy. Myślenie a edukacja. Dziecko z problemami uczenia się. Osobowość. Rola wychowania w kształtowaniu osobowości. Temperament. Cechy osobowości a uczenie się. Postawy. Postawy a zachowanie. Dysonans poznawczy. Zamiana postaw. Zaburzenia zachowania. Systemy klasyfikacji. Nadpobudliwość z deficytami uwagi. Nieśmiałość. Agresja. Etiologia zachowań agresywnych. Stres.

Zalecana lista lektur:

Literatura obowiązkująca:

Aronson E., Wilson T.D., Alert R.M. (1997), Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

Dembo M.H. (1997), Stosowana Psychologia Wychowawcza, Warszawa; Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Fontana D. (1998), Psychologia dla nauczycieli, Poznań: Zysk i S-ka Wydawnictwo.

Strelau J. (red)(2000), Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii, Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca:

Hurlock E., (1985), Rozwój dziecka, Warszawa: PWN.

Mietzel G., (2002), Psychologia kształcenia, Gdańsk: Wydawnictwo Psychologiczne.

Pecyna M. B., (1999), Psychologia kliniczna w praktyce pedagogicznej, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”.

Tuner M. S., Helms D.B., (1999), Rozwój człowieka, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne s.a.

Vasta R., Haiti A. M., Miller S. A., (1995), Psychologia dziecka, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne s.a

Zimbardo P. G., Ruch F. L. (1988), Psychologia i życie, Warszawa: PWN.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji

Metody oceny: egzamin; podstawę zaliczenia z przedmiotu stanowi regularne aktywne uczestnictwo w wykładach oraz zaliczenie testu końcowego w formie pisemnej

Język wykładowy: polski

ECTS
Katalog kursów:
II rok, semestr zimowy

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Język angielski 2A

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: A - beginner (początkujący)

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie początkującym

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: relacje w rodzinie, czynności wolnego czasu, codzienne zajęcia, godziny, opisywanie zwierząt, opisywanie pogody i klimatu, ubiorów; zaimki osobowe, dzierżawcze, czas teraźniejszy prosty - Present Simple, dopełniacz saxoński, przysłowki częstotliwości i czasu, nieregularna liczba mnoga rzeczowników, czas teraźniejszy ciągły - Present Continuous, porównanie Present Simple i Present Continuous

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 1.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 1. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 2B

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: B – elementary (podstawowy)

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie podstawowym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie początkującym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: zawody, plany na przyszłość, wakacje, jedzenie, picie, restauracja, zdrowie, choroby, wypadki, doświadczenia życiowe, odczucia, udzielanie porad, prośby, propozycje, akceptacja, odmowa, prośba o udzielenie porad, zwrot – „to be going to”, czas – future Simple, czas Present Continuous dla przyszłości, 1 tryb warunkowy, wyrażenia dotyczące rzeczowników policzalnych i niepoliczalnych, czasy – Present Perfect i Present Perfect Continuous

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 2C

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: C - pre-intermediate (średnio-zaawansowany niski)

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym niskim.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: udzielanie porad, rekomendacja, składanie propozycji, ofert, zapraszanie, aspekty kulturowe-Vikingowie, Celtowie, życie w przyszłości, wyrażanie opinii, wyrażanie krytyki, starożytne budynki; czasy przeszłe, Future Simple, 'to be going to', 1 tryb warunkowy, mowa zależna, czasy Future Continuous i Future Perfect, strona bierna

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford

University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 2D

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: D – intermediate (średnio-zaawansowany)

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie średnio - zaawansowanym niskim w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: nieszczęścia, wypadki, relacje w gazetach, przyczyny wypadków i ich zapobieganie, festiwale, uroczystości, wrażenia z nimi związane, przesady, rodzaje jedzenia, opakowania, czasowniki związane z gotowaniem, sprzęt kuchenny, zamawianie w restauracji; tryby warunkowe - 1, 2, 3, mieszane, 'wishes', strona bierna, causative - 'have sth.done', przedimki, wyrażanie preferencji, niepoliczalne i policzalne rzeczowniki i zwroty korespondujące z nimi, 'Question tags'

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford

University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – translatorska, komunikacyjna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym, z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne do wyboru

Nazwa przedmiotu: Elementy logiki

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny do wyboru

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: dr Tomasz Drewniak

Cele zajęć: głównym zamierzeniem wykładów jest ukształtowanie wśród studentów nawyków poprawnego myślenia i formułowania myśli oraz budowania argumentacji. Prezentacja podstawowych zasad i reguł współczesnego myślenia naukowego ma służyć wytworzeniu świadomości niezbędności uzasadniania w procesie poznawczym. „Kultura” logiczna może stworzyć podstawę do budowania poprawnych rozumowań i właściwych uzasadnień w trakcie zajęć, podczas przygotowywania prac licencjackich, w życiu codziennym i przyszłej aktywności zawodowej studentów.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: problematyka wstępna zajęć obejmuje następujące zagadnienia: istoty logiki (logika, logika formalna, metodologia, historia logiki, filozofia logiki), ontycznych podstaw logiki (przedmiot – cecha, zbiór – element) oraz teorii języka (znak, kategorie syntaktyczne, język, metajęzyk, język sztuczny, język naturalny, język naukowy). W dalszej części wykład podejmuje zagadnienia z zakresu teorii nazw i definicji, logiki zdań, pytań i odpowiedzi, uzasadniania twierdzeń, wnioskowania dedukcyjnego, praw logicznych, błędów we wnioskowaniach, wnioskowania uprawdopodobniającego (w. redukcyjne, indukcje, analogie) oraz umiejętności przekonywania (elementy erystyki).

Zalecana lista lektur:

K. Ajdukiewicz, *Język i poznanie*.

Arystoteles, *Analityki pierwsze i wtóre*.

J. M. Bocheński, *Logika i filozofia*.

R. Jakobson, *W poszukiwaniu istoty języka*

Jedynak A., *Ajdukiewicz*.

Popper K. R., *Logika odkrycia naukowego*, Warszawa 2002.

Schopenhauer A., *Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów*.

Stanosz B., *Ćwiczenia z logiki*.

Szymanek K., Wieczorek K. A., Wójcik A. S., *Sztuka argumentacji. Ćwiczenia w badaniu argumentów*.

Ziemiński Z., *Logika praktyczna*.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, materiały własne, prelekcja

Metody oceny: zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna

Język wykładowy: polski

Nazwa przedmiotu: Wprowadzenie do filozofii języka
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny do wyboru
Poziom zajęć: -
Rok studiów: II
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 1
Prowadzący: dr Tomasz Drewniak

Cele zajęć: celem zajęć jest prezentacja podstawowych koncepcji języka ze szczególnym uwzględnieniem refleksji XX wiekowej, a także wypracowanie u studentów reguł i umiejętności namysłu nad fenomenem języka. Ukształtowany w ten sposób fundament teoretyczny (kategorie analizy języka) stanowi niezbędną podstawę intelektualną w lekturze współczesnej literatury lingwistycznej oraz w przygotowywaniu prac licencjackich z zakresu językoznawstwa.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: teorie języka zostają w ramach kursu ujęte w horyzoncie dwóch paradygmatów: *myśl – język – świat* oraz *znak – znaczenie*. Pozwala to w sposób spójny, a jednocześnie uwyraźniający przemiany znaczeniowe, zaprezentować istotowe wątki refleksji nad językiem począwszy od starożytności (sofiści, Platon, stoicy) oraz chrześcijańskiej koncepcji słowa – logosu poprzez nowożytność (Leibniz, Vico, oświecenie, W. von Humboldt, Herder), a kończąc na współczesnych kierunkach badań nad językiem: koncepcja znaku (Ch. S. Peirce), strukturalizm (F. de Saussure), analiza logiczna języka (B. Russell, L. Wittgenstein, R. Carnap), fonologia (R. Jakobson), gramatyka uniwersalna (N. Chomsky), teoria gier językowych (L. Wittgenstein), hermeneutyka (G. Gadamer), gramatologia (J. Derrida).

Zalecana lista lektur:

K. Ajdukiewicz, *Język i poznanie*.
Arystoteles, *Analityki pierwsze i wtóre*.
Arystoteles, *Hermeneutyka*.
J. M. Bocheński, *Logika i filozofia*.
R. Carnap, *Filozofia jako analiza języka nauki*.
R. Carnap, *Logiczna składnia języka*.
J. Derrida, *O gramatologii*.
J. Derrida, *Pismo filozofii*.
Pseudo-Dionizy *Areopagita*, *Pisma teologiczne*.
H. G. Gadamer, *Prawda i metoda*.
M. Heidegger, *Przyczynki do filozofii*.
J. G. Herder, *Rozprawa o pochodzeniu języka*.
E. Husserl, *Badania logiczne*.
R. Ingarden, *O dziele literackim*.
R. Jakobson, *W poszukiwaniu istoty języka*.
M. A. Krapiec, *Język i świat realny*.
M. Merleau-Ponty, *Proza świata. Eseje o mowie*.
Platon, *Kratylos*.
F. de Saussure, *Kurs językoznawstwa ogólnego*.
J. R. Searle, *Czynności mowy: rozważania z filozofii języka*.
B. Whorf, *Język, myśl, rzeczywistość*.
L. Wittgenstein, *Dociekania filozoficzne*.
L. Wittgenstein, *Tractatus logico-philosophicus*.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, materiały własne, prelekcja

Metody oceny: zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna

Język wykładowy: polski

Nazwa przedmiotu: Wprowadzenie do filozofii niemieckiej (XVIII – XX w.)

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny do wyboru

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: dr Tomasz Drewniak

Cele zajęć: myślą przewodnią wykładu jest prezentacja filozofii niemieckiej jako krytyki kultury, a więc jako wyrazu świadomości kryzysu nowożytności i usiłowania jego przezwyciężenia. Kurs, zakładając podstawową wiedzę z zakresu historii filozofii oraz historii kultury niemieckiej (XVIII –XX w.), ma pogłębić wśród studentów rozumienie głównych problemów nowożytnej i współczesnej filozofii oraz humanistyki

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza z zakresu historii filozofii oraz historii kultury niemieckiej (XVIII-XX w.)

Treści zajęć: zajęcia, wprowadzając techniczną terminologię filozoficzną i opierając rozważania i interpretacje na tekstach oryginalnych, są pomyślane jako stwarzające studentom niezbędne podstawy teoretyczne i językowe do samodzielnej lektury niemieckojęzycznych tekstów filozoficznych, a także do wykorzystania wiedzy z zakresu filozofii kultury w odczytywaniu i interpretacji tekstów literackich. Wykład koncentruje się na konstytutywnych dla nowożytnej świadomości, a znajdujących zarazem swoje najpełniejsze odzwierciedlenie w filozofii niemieckiej, kategoriach wolności, rozumności, nauki, moralności, kultury, historii, jednostki, społeczeństwa i państwa. Tym samym w porządku historycznym i problemowym przedstawione zostają koncepcje Ch. Wolffa, Hamanna, Jacobiego, Herdera, I. Kanta, J. G. Fichtego, F. W. Schellinga, F. G. W. Hegla, A. Schopenhauera, F. Nietzschego, W. Diltheya, E. Husserla, N. Hartmanna, M. Schelera, O. Spenglera, M. Heideggera, K. Jaspersa, G. Gadamera i in.

Zalecana lista lektur:

J. G. Fichte:

1. *Bestimmung des Menschen*. 2. *Wissenschaftslehre*. 3. *System der Sittenlehre*.

H.G.Gadamer: *Wahrheit und Methode*.

G. W. Hegel:

1. *Wissenschaft der Logik*. 2. *Phänomenologie des Geistes*.

M. Heidegger:

1. *Sein und Zeit*. 2. *Erläuterungen zur Hölderlins Dichtung*. 3. *Holzwege*. 4. *Wegmarken*.

E.Husserl: *Die Krisis des europäischen Menschentums und die Philosophie*.

I. Kant:

1. *Kritik der reinen Vernunft*. 2. *Kritik der praktischen Vernunft*. 3. *Kritik der Urteilskraft*. 4. *Grundlegung zur Metaphysik der Sitten*.

F. Nietzsche:

1. *Geburt der Tragödie*. 2. *Also sprach Zarathustra*. 3. *Wille zur Macht*.

F. W. J. von Schelling:

1. *Untersuchungen über das Wesen der menschlichen Freiheit*. 2. *System des transzendentalen Idealismus*.

A. Schopenhauer: *Die Welt als Wille und Vorstellung*.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji, materiały własne, prelekcja

Metody oceny: zaliczenie pisemne, odpowiedź ustna

Język wykładowy: polski

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 3

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: Carola Jensen MA

- **Cele zajęć:** ogólnym celem zajęć jest doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym, a także kształcenie umiejętności rozmowy o tekście, przygotowywania przyczynków do dyskusji i samej dyskusji. Istotnym elementem zajęć jest poznawanie technik pracy akademickiej, jak referat, przygotowanie papieru tezewego.

Wymagania wstępne: student dysponuje szerokim spektrum środków językowych umożliwiającym spontaniczną, płynną i klarowną komunikację:

- włada na tyle bogatym zasobem słownictwa, że naturalny ciąg wypowiedzi może zostać zakłócony jedynie przez językowo trudne tematy; luki leksykalne są spontanicznie wypełniane formami opisowymi nieznanymi mu pojęć
- posiadał umiejętność argumentacji i dyskursu społecznego; potrafi włączyć się do dyskusji i odnieść się do wypowiedzi i wniosków swych interlokutorów

Student wybiera pomiędzy trzema wariantami tematycznymi zajęć.

Treści zajęć:

Wariant A

„Ich habe in der Nacht geträumet...“

To, co porusza serce, uskrzydla fantazję, . Piosenki, wiersze, teksty poetyckie.

Teksty poetyckie mogę czytać po cichu dla siebie, mogę je odczytywać, recytować, cytować, pisać do nich muzykę i śpiewać. Ale jak rozmawiam o nich?

To wymaga „przetłumaczenia”, przekładu na inną płaszczyznę języka. To, co tkwi między wierszami, musi zostać ujęte w słowa, niewypowiedziane zostać powiedziane, a przynajmniej opisane, słowa piękne muszą zostać zastąpione prozaicznymi, a konstrukcje zdaniowe sprowadzone do normy.

Jako że nigdy nie osiągnie się chyba pewności, co do tego, co tak na prawdę zostało przez poezję powiedziane, trzeba nauczyć się wyrażania w sferze przypuszczeń, zbliżeń, odczuć. Początkiem może być często cytowane pytanie: „Ich weiß nicht, was soll das bedeuten...“

Wariant B:

„...das erregt die Gemüter“

Was in Deutschland Schlagzeilen macht.

Polityka i wydarzenia, tematy dnia, o czym się mówi, o czym się mówić powinno. Tak lub podobnie brzmią nagłówki w niemieckich gazetach i czasopismach zajmujących stanowisko wobec istotnych tematów społecznych i politycznych. Uczestnicy kursu śledzą aktualną debatę polityczną. Najważniejsze kwestie, to: Jakie tematy są zapalnikiem dyskusji publicznej? Jakie wydarzenia wywołują publiczną dyskusję? Wyjaśniony musi zostać ich kontekst, a zainteresowania uczestniczących w dyskusji muszą zostać uwzględnione. Wreszcie omawiane wydarzenia muszą zostać przez uczestników kursu skomentowane z polskiej perspektywy. Konieczne jest do tego określenie swojego punktu widzenia, porównanie i zajęcie suwerennej pozycji.

Wariant C:

„Die Kultur muss also gegen den einzelnen verteidigt werden“

Godne przemyślenia teksty niemieckojęzycznych autorów 20. wieku

Są teksty, które się nie starzeją. Ich myśl i język nie są przywiązane do czasu, w którym powstały, nie ulegają żadnej modzie i tym sposobem dziś, tak jak i w chwili powstania, prowokują i skłaniają do przemyśleń. Takimi tekstami będziemy się zajmować w czasie kursu.

Punkt wyjścia dla poznawania nowych obszarów i nowych horyzontów będzie stanowić „ponadczasowe” przesłanie tekstów. Wspólna refleksja ma się wiązać z teraźniejszością i przyszłością. Aby jednak uhonorować specyfikę poszczególnych tekstów, trzeba będzie we wprowadzających referatach ukazać życie i dzieło ich autora, a także tło, jakie stanowi czas powstania tekstu.

Zalecana lista lektur:

zostanie podana na początku kursu

Metody nauczania:

Uczestnicy przygotowują referaty dotyczące zaproponowanych lub samodzielnie wybranych tekstów i prezentują je w swobodnej formie. Referaty mają być przygotowane tak, aby zachęcić do rozmowy, wywołać dyskusję, stać się zapalnikiem debaty. W ramach kursu zostaną, w miarę potrzeb i życzeń, wypracowane strategie tworzenia takich referatów. Grupy przygotowują się do planowanego tematu, przy czym przygotowanie to dotyczy przede wszystkim poszerzenia słownictwa, tak aby móc swoje myśli wyrazić w sposób możliwie przejrzysty. Ponadto zajęcia obejmują ćwiczenia w używaniu form właściwych dla wnoszenia przyczynku do dyskusji, nawiązywania do innej wypowiedzi, formułowania związków myślowych.

Metody oceny:

Przy ocenie uwzględnia się wygłoszony referat, przygotowanie papieru tezewego oraz uczestnictwo w konwersacji w ramach zajęć.

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie 3

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: Carola Jensen, Beata Giblak

Cele zajęć: zajęcia mają na celu dalsze rozwijanie sprawności pisania poprzez pisanie tekstów dziennikarskich i różnego rodzaju tekstów argumentacyjnych; studenci winni zdobyć umiejętność przekonywującego argumentowania przy pomocy różnych środków, również pastiszowych i ironicznych

Wymagania wstępne: biegłość w formułowaniu tekstów pisanych, poprawność językowa, umiejętność świadomego wyboru środków wyrazu

Studenci mogą wybrać jeden z trzech wariantów zajęć.

Treści zajęć:

Wariant A: Pisanie dziennikarskie

Teksty powstające w ramach zajęć to m.in. glosy, recenzje, felietony, relacje, polemiki; punkt wyjścia dla pisania stanowi lektura autentycznych tekstów dziennikarskich w szerokim tego słowa znaczeniu (od doniesienia agencyjnego po felieton i esej); ważny punkt stanowi przetwarzanie treści w ramach różnych rodzajów tekstów, przy czym punkt wyjścia mogą stanowić teksty radiowe i telewizyjne; istotnym elementem zajęć jest dyskusja poprzedzająca powstanie tekstu, prezentacja oraz dyskusja podsumowująca

Wariant B: Pisanie kreatywne

„Tym razem zaczynamy od litery T...”

Duch badacza i odwaga są potrzebne, gdy chcemy poznać obcy język: czy bezsens może mieć sens? Gdzie zaczyna się głupota?

Krótkie teksty, wiersze i rymowanki, rysunki i rymowanki mają zachęcać do traktowania języka jak zabawy, a jednocześnie pomagać w tworzeniu własnych tekstów, zbadaniu środków wyrazu języka niemieckiego w celu stopniowego odnajdywania własnego stylu w obcym – a może już „nieobcym” języku (?) – języku.

Teksty powstają w ramach zajęć i w domu i są prezentowane w ramach zajęć. Byłoby dobrze, gdyby spowodowały one wymianę myśli o języku, która znów wpłynie na produkcję tekstu.

Wariant C: Praca z tekstem a pisanie

Celem kursu jest ćwiczenie pracy z tekstem na bazie różnych rodzajów tekstu i rozwijanie stosownego stylu pisania. Szczególny nacisk kładzie się na cytowanie i sposób obchodzenia się z materiałem źródłowym. Jak zachować językowo suwerenność względem innych tekstów? Jak łączyć tekst własny z cudzym? Jak komentować cytaty?

Zajmować się będziemy także streszczeniem tekstu argumentowaniem i komentowaniem w odniesieniu do tekstu.

Zalecana lista lektur:

Wybór tekstów udostępniony na początku kursu..

Metody nauczania: teksty powstają w oparciu o refleksję, do której punktem wyjścia jest dyskusja w plenum, kwerenda, a także inne źródła np. wywiad; teksty powstają w domu i w czasie zajęć, w czasie zajęć odbywa się ich weryfikacja i przygotowanie materiału wyjściowego, a także omawianie lektury przeczytanych tekstów.

Metody oceny: pod uwagę bierze się regularne pisanie i aktywne uczestnictwo w zajęciach

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje na tekstach realioznawczych 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: celem zajęć jest ukazanie całościowego obrazu funkcjonowania państwa niemieckiego oraz obywateli Niemiec w odniesieniu do poszczególnych form życia, począwszy od społecznych, przez kulturowe, wyznaniowe, polityczne i gospodarcze z odniesieniem do przyczynków historycznych

Wymagania wstępne: brak

Treść zajęć: tematyka zajęć skoncentrowana jest na wybranych zagadnieniach z zakresu życia społeczno-gospodarczego Niemiec, a także kultury, polityki i historii; elementem wprowadzającym do zajęć są bieżące doniesienia z prasy niemieckojęzycznej; przykładowe tematy zajęć: zabezpieczenia socjalne, rodzaje ubezpieczeń, system podatkowy, struktura prawno-polityczna państwa, ordynacja wyborcza, symbole narodowe, prawa i obowiązki obywateli Niemiec

Zalecana lista lektur:

Hermann Glaser: Deutsche Kultur 1945-2000, München 2000

Susanne Kirchmeyer: Blick auf Deutschland, Stuttgart 2002

Paul Mog (Hrsg.): Die Deutschen in ihrer Welt, Berlin und München 1996

Tatsachen über Deutschland, Frankfurt/Main, 2003

Metody nauczania: interaktywne formy pracy, jak workshop, prezentacje multimedialne

Metoda oceny: aktywność na zajęciach, 2 kolokwia pisemne w semestrze, 2 prace pisemne w semestrze

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu : Konwersacje na tekstach literackich 1

Kod przedmiotu :

Typ przedmiotu : podstawowy obligatoryjny

Forma prowadzenia zajęć : Ćwiczenia

Poziom:

Semestr : Zimowy

Semestr studiów : 3

Liczba punktów ECTS : 2

Prowadzący: dr Natalia Żarska

Cele nauczania

w trakcie zajęć student posiadać podstawową wiedzę z zakresu literatury niemieckiej doby oświecenia, okresu burzy i naporu oraz romantyzmu; posiadać dogłębną znajomość omawianych tekstów literackich i będzie potrafił dokonać ich interpretacji; zajęcia mają też na celu uwrażliwienie studentów na literaturę piękną i zachęcić do żywszego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Wymagania wstępne

studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat rodzajów i gatunków literackich, znać elementarne pojęcia z zakresu historii i teorii literatury oraz orientować się w najważniejszych metodach badań literaturoznawczych,

Treści nauczania

dramat niemiecki doby oświecenia oraz okresu burzy i naporu, baśń romantyczna oraz liryka wraz z zagadnieniami historii literatury niemieckiej omawianych epok literackich.

Literatura podstawowa

Gotthold Ephraim Lessing: Nathan der Weise

Immanuel Kant: Was ist Aufklärung

Wolfgang von Goethe: Prometheus

Friedrich Schiller: Kabale und Liebe

Novalis: Heinrich von Ofterdingen

ETA Hoffmann: Der goldene Topf

Literatura towarzysząca

Formy zaliczania

ocenie podlega aktywność studentów w czasie zajęć, w czasie semestru studenci przygotowują i prezentują na forum grupy referaty na temat wybranych zagadnień. Ponad to stałej kontroli podlega proces przyswajania sobie na bieżąco treści omawianych lektur, warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z aktywności oraz napisanie na ocenę pozytywną sprawdzianu z wiadomości w postaci testu otwartego i wypracowania

Języki prowadzenia zajęć

niemiecki

Nazwa przedmiotu: Kurs podręcznikowy 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia tablicowe; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: celem tego rodzaju ćwiczeń jest pogłębienie wszystkich sprawności językowych: poszerzenie słownictwa, ćwiczenie ważniejszych konstrukcji gramatycznych, wyrobienie pewnych automatycznych wypowiedzi językowych, poprawność formułowania prostych tekstów to główne założenia przedmiotu

Wymagania wstępne: podstawy gramatyki i leksyki niemieckiej

Treści zajęć: tematyka i zagadnienia gramatyczne obejmują:

- Podróże, samochód, ruch samochodowy; droga do prawa jazdy; podróż przez Niemcy; ważniejsze zabytki i osobliwości w Niemczech; stopniowanie, rekcja czasownika, tworzenie liczby mnogiej,

- Zdrowie; nałogi: palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania; użycie czasowników modalnych; mowa zależna i niezależna

Podstawowym podręcznikiem jest „Mittelstufe Deutsch” wraz z książką ćwiczeń i kasetami.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Hall / Scheiner, Übungsgrammatik

Dreyer / Schmitt, Übungen zur deutschen Grammatik

Schumann, Johannes, Mittelstufe Deutsch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1998

Frühwirth, Friederike / Holthaus, Hanni, Mittelstufe Deutsch, Arbeitsbuch, reā Warszawa, Verlad für Deutsch, 1997

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: praca z podręcznikiem, książką ćwiczeń, dyskusja, praca projektowa, prezentacja, referat, odczyt, nagranie multimedialne

Metody oceny: zaliczenie na ocenę (podstawę do zaliczenia stanowi udział w zajęciach i prace kontrolne)

Język wykładowy: niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Gramatyka opisowa 2

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 5

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z teoretycznymi podstawami opisu gramatycznego współczesnego języka niemieckiego; główny nacisk spoczywa na kształtowaniu umiejętności samodzielnej interpretacji zjawisk językowych, dostrzegania problemów oraz kreatywnego wykorzystania gramatyki w stopniu niezbędnym w pracy zawodowej

Wymagania wstępne: podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego i niemieckiego

Treści zajęć: słuchacze poznają w trakcie wykładu wybrane węzłowe zagadnienia z morfologii i składni: partykuły, budowa zdań

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich (et alii): Deutsch-polnische kontrastive Grammatik, Heidelberg 1999: Groos.

Cirko, Lesław: Probleme der beschreibenden Grammatik des Deutschen. Wrocław 1998.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi; prezentacje multimedialne (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: egzamin ustny

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem zajęć z gramatyki opisowej jest przede wszystkim teoretyczne poznanie morfologii języka niemieckiego, czyli np. słowotwórstwa (budowy wyrazów) i fleksji (odmiany wyrazów)

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych zasad składniowych i nazewnictwa

Treści zajęć: omawiane są po kolei poszczególne części mowy: czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik itd. Zagadnienia te omawiane są wieloaspektowo, czyli analizuje się je pod względem semantyki (znaczenia), syntaktyki (wzajemnych relacji w zdaniu) oraz funkcji komunikatywnych. Jest to więc poznanie zasad poprawnego użycia form i konstrukcji, czyli norm gramatycznych. Studenci w ramach zajęć zdobywają umiejętność wyjaśnienia zjawisk gramatycznych zachodzących w języku niemieckim związanych z w/w częściami mowy oraz umiejętność praktycznego stosowania norm gramatycznych, aby w przyszłości umieć je przekazać uczącym się języka niemieckiego jako języka obcego. Podstawowym podręcznikiem jest "Deutsch-polnische kontrastive Grammatik" Ulricha Engela. Wykorzystywane są również inne wydawnictwa dotyczące składni języka niemieckiego. W drugim semestrze tego przedmiotu omawiana jest fraza rzeczownikowa, a wraz z nią przymiotnik i fraza przymiotnikowa, przysłówki i jego fraza, partykuły i ich frazy.

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische konfrontative Grammatik, PWN

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik, Groos Verlag

Übungsgrammatik DaF für Fortgeschrittene, Hall/Scheiner, Ismaning 1997

Übungsbuch der deutschen Grammatik, Dreyer/Schmitt, Ismaning 1998

Inne materiały i książki Prowadzącego

Metody nauczania: ćwiczenia i zadania

Metody oceny: 3 prace kontrolne

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Historia literatury niemieckiej 1

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 4

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki

Cele zajęć: prezentacja twórczości literackiej oraz zjawisk kulturowych i społecznych w krajach niemieckojęzycznych w latach 1000 - 2005; rozwijanie umiejętności analizy, wnioskowania i uzasadniania wniosków na podstawie tekstu; rozwijanie umiejętności korzystania z literatury sekundarnej; rozwijanie zdolności komunikacyjnych - kompetencji językowych w zakresie mówienia i pisania na podstawie tekstu literackiego

Wymagania wstępne: znajomość tekstów lektur wymienionych poniżej

Treści zajęć:

I. Średniowiecze:

1. Średniowiecze. Nazwa i periodyzacja.

Epos rycerski: *Parcival* Wolfram von Eschenbach.

Epos rycerski: *Tristan und Isolde*. Symbolika groty miłości (objaśnienie pojęcia symbolu i alegorii)

2. Minnesang. Pojęcia: der Manessische Kodex, der Sängerkrieg auf der Wartburg. *Das Nibelungenlied* jako powieść dworska.

II. Humanizm i reformacja:

3. Istota humanizmu. Przedstawiciele poezji humanistycznej: Conrad Celtes i Laurentius Raabe. Literatura polemiczna i satyryczna: Sebastian Brandt *Narrenschiff*.

4. Reformacja i jej znaczenie. Przekład Biblii Lutera. Pieśni religijne.

III. Barok:

5. Istota i główne pojęcia (Gegenreformation, Repräsentanz, Emblem). Liryka Baroku (Angelus Silesius, Andreas Gryphius, Christian Günther).

IV. Oświecenie:

6. Cztery fazy oświecenia (późnodworska, racjonalistyczna, sensualistyczna, krytyczna). Czym jest oświecenie? (definicja Immanuela Kanta); instytucje niemieckiego oświecenia (prasa, teatr, szkolnictwo, wydawnictwa, czytelnictwo); Christoph Gottsched i jego racjonalistyczna koncepcja teatru; spór Gottscheda z Johannem Jacobem Bodmerem i Johannem Jacobem Breitingerem.

7. Gotthold Ephraim Lessing jako krytyk, reformator teatru i teoretyk sztuki; *Emilia Galotti* jako dramat mieszczański; idea tolerancji w *Nathan der Weise*.

V. Okres burzy i naporu:

8. Podstawowe pojęcia epoki (kult geniuszu). *Die Leiden des jungen Werthers* jako wyraz kryzysu; struktura i idea powieści *Die Leiden des jungen Werthers*.

9. *Kabale und Liebe* Schillera jako tragedia mieszczańska. *Die Räuber* jako dramat rewolucyjny?

VI. Klasyka weimarska:

10. *Maria Stuart* Friedricha Schillera jako dramat klasyczny; idea humanizmu w *Iphigenie auf Tauris*.

VII. Epoka poklasyczna:

11. *Faust* Goethego; motyw Fausta w literaturze niemieckiej.

VIII. Romantyzm:

12. Romantyzm Jenerski (przedstawiciele i instytucje); co to jest powieść romantyczna („Athenäum“- fragmenty z Friedricha Schlegela i Novalisa); *Heinrich von Ofterdingen* jako powieść romantyczna.

13. Romantyzm Heideberski (przedstawiciele i instytucje). Twórczość Josepha von Eichendorffa.

14. Późny romantyzm; *Fräulein von Scudery* E.T.A. Hoffmanna.

Zalecana lista lektur:

Gotthold Ephraim Lessing: *Emilia Galotti*

Gotthold Ephraim Lessing: *Nathan der Weise*

Gotthold Ephraim Lessing: *Minna von Barnhelm* (Fakultativ)

Friedrich von Schiller: *Kabale und Liebe* lub *Die Räuber*

Friedrich von Schiller: dramat okresu klasycyzmu: *Maria Stuart* lub *Don Carlos*

Johann Wolfgang von Goethe: *Die Leiden des jungen Werther*

Johann Wolfgang von Goethe: *Iphigenie auf Tauris*

Johann Wolfgang von Goethe: *Faust I*

Novalis: *Heinrich von Ofterdingen*

Ernst Theodor Amadeus Hoffmann: *Fräulein von Scudery* ewentualnie fakultatywnie *Der Sandmann*

Joseph von Eichendorff: *Aus dem leben eines Taugenichts*

Literatura przedmiotowa:

B. Baumann, B. Oberle *Deutsche Literatur in Epochen* . wyd. Max Hueber Verlag 1996

Deutsche Literaturgeschichte Band 1 - 10

P. Riegel, W. van Rinsum. *Band 10. Drittes Reich und Exil 1933-1945,*

H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 11. Nachkriegszeit 1945-1968,*

H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 12. Gegenwart 1968-1990.* Trzy ostatnie wyd. przez dtv München 1998

Metody nauczania: zajęcia prowadzone są w formie wykładu wzbogacanego jednak przede wszystkim elementami medialnymi; prowadzący prezentuje nie tylko „ilustracje” dotyczące epoki czy dzieł, ale przede wszystkim przekłady medialne tekstów na obraz czy dźwięk

Metody oceny: ocena za udział w wykładzie oraz kolokwium ustne

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki, dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać podstawową wiedzę z zakresu literatury niemieckiej doby romantyzmu i wczesnego realizmu, wraz z informacjami na temat życia i twórczości autorów omawianych dzieł; poznać historię noweli jako gatunku epickiego w podstawowym zakresie w odniesieniu do literatury powszechnej i w poszerzonym odnośnie literatury niemieckiej; posiadać dogłębną znajomość omawianych tekstów literackich i będzie potrafił dokonać ich interpretacji

Wymagania wstępne: studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat rodzajów i gatunków literackich, znać elementarne pojęcia z zakresu historii i teorii literatury oraz orientować się w najważniejszych metodach badań literaturoznawczych

Treści zajęć: nowela niemieckojęzyczna od romantyzmu do realizmu, wraz z uwzględnieniem zagadnień z zakresu teorii noweli, historii literatury niemieckiej omawianego okresu oraz życia i twórczości autorów omawianych dzieł

Zalecana lista lektur:

Adalbert von Chamisso: *Peter Schlemihls wundersame Geschichte*

E. T. A. Hoffmann: *Das Fräulein von Scuderi*

Joseph von Eichendorff: *Aus dem Leben eines Taugenichts*

Heinrich von Kleist: *Die Marquise von O...*

Adalbert Stifter: *Das beschriebene Tännling*

Metody nauczania: zajęcia seminaryjne, przygotowywanie, prezentacja i omawianie referatów studenckich, ćwiczenia w interpretacji tekstów literackich, w pierwszej części semestru także wprowadzenie w tematykę zajęć w formie kilkunasto-minutowego wykładu

Metody oceny: ocenie podlega aktywność studentów w czasie zajęć, w czasie semestru studenci przygotowują i prezentują na forum grupy referaty na temat wybranych zagadnień teoretycznych (np. teoria noweli), biogramów artystycznych autorów itp. ponad to stałej kontroli podlega proces przyswajania sobie na bieżąco treści omawianych lektur, warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z aktywności (składają się na nią trzy wymienione wcześniej elementy) oraz napisanie na ocenę pozytywną sprawdzianu z wiadomości w postaci testu wyboru

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe- obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Teoria i praktyka nauczania języka niemieckiego 2

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 5

Rodzaj zajęć: wykład; 45 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: zajęcia są wykładem kursowym mającym na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi problematyki nabywania i nauczania języka obcego, jego dydaktyki i metodyki, a poprzez to stworzenie bazy do prowadzenia projektów dydaktycznych i innych działań w ramach ćwiczeń i praktyk; studenci mają poznać różnorodne podejścia dydaktyczne i możliwości realizacji metodycznej, poznać istotne pojęcia z tych dziedzin, a także nabyć umiejętność korzystania z literatury przedmiotu i dokonywania wyborów w odniesieniu do treści i sposobów nauczania

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: teorie nabywania i nauczania języka obcego, elementy pragmatyki i socjolingwistyki w powiązaniu z dydaktyką i metodyką nauczania języka obcego, problemy analizy błędów, sprawności językowe, techniki i strategie uczenia się, przegląd tradycyjnych i alternatywnych metod nauczania, problematyka szeroko pojętej wiedzy o kraju języka docelowego i metod jej przekazywania (w szczególności problemy socjo-kulturowe, rutyny i rytuały językowe), problemy związane z takimi zagadnieniami, jak analiza i korekta błędów, przekazywanie słownictwa i gramatyki, media w nauczaniu, kontrola wiedzy i umiejętności, analiza podręcznika, progresja gramatyczna, leksykalna i komunikatywna; przegląd modeli dydaktycznych (dydaktyka treści, dydaktyka nakierowana na uczenie się, na komunikację, na ucznia, konstruktywizm w dydaktyce)

Zalecana lista lektur:

Beisbart, Ortwin, Marenbach, Dieter (2003): Bausteine der Deutschdidaktik. Donauwörth: Auer.

Funk, Koenig: Grammatik lehren und lernen.

Heyd, Gertraud: Deutsch lehren und lernen.

Kast, Bernd: Fertigkeit Schreiben. München: Langenscheidt.

Kleppin, Karin: Fehler und Fehlerkorrektur. München: Langenscheidt.

Lüger, Hans Helmut: Routinen und Rituale in der Alltagskommunikation. München: Langenscheidt.

Neuner, Gerhard: Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. München: Langenscheidt.

Westhoff, Gerhard: Fertigkeit Lesen. München: Langenscheidt.

Metody nauczania: wykład wspierany prezentacją multimedialną z elementami działań interaktywnych

Metody oceny: egzamin ustny sprawdzający znajomość problematyki poruszanej w ramach wykładu, praca pisemna na wybrany temat związany z tematyką wykładu i wiążący ją z praktyką, rozmowa dotycząca napisanej pracy

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: zimowy

Prowadzący: dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: uzyskanie informacji na temat podstawowej problematyki z zakresu metodyki i dydaktyki języków obcych w poszczególnych typach szkół; zdobycie umiejętności samodzielnego przygotowywania materiałów dydaktycznych, pozyskanie informacji o instytucjach wspomagających nauczanie języka niemieckiego, zaznajomienie studentów z aktualnymi tendencjami w nauczaniu języków obcych

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: analiza i korekta błędów; program nauczania i rozkład materiału; wymagania egzaminu dojrzałości; kontrola osiągnięć; dydaktyka realioznawstwa; zintegrowane sprawności językowe; nauczanie początkowe a nauka języka niemieckiego; interaktywne formy pracy; szkolnictwo bilingwalne; regionalne aspekty dydaktyki języka niemieckiego jako obcego; autonomia ucznia i nauczanie w grupach o zróżnicowanym poziomie nauczania; nauczanie języka obcego wspomagane medialnie

Zalecana lista lektur:

Ortwin Beisbart, Dieter Marenbach (Hg.): Bausteine der Deutschdidaktik

Ulf Borgwardt u.a.: Kompendium Fremdsprachenunterricht

Fernstudieneinheiten des Goethe-Instituts/ghk-Kassel – Langenscheidt-Verlag

(diverse Bände): z.B. Karin Kleppin: Fehler und Fehlerkorrektur, Barbara Dahlhaus:

Fertigkeit Hören, Gerhard Westhoff: Fertigkeit Lesen

Häussermann U, Piepho, H-E. Aufgabenhandbuch Deutsch als Fremdsprache. Abriss einer Aufgaben- und Übungstypologie. München 1996

Heyd, Gertraude, Aufbauwissen für den Fremdsprachenunterricht (DaF). Ein Arbeitsbuch. Tübingen 1997

Hanna Komorowska, Metodyka nauczania języka niemieckiego. 2004

J. Krumm u.a., Handbuch des fremdsprachlichen Deutschunterrichts

Ute Rampillon : Lerntechniken im Fremdsprachenunterricht

Günther Storch : Deutsch als Fremdsprache – eine Didaktik

Wszystkie pozycje dostępne w bibliotece PWSZ w Nysie.

Metody nauczania: warsztat – interaktywne i produktywne formy pracy, metoda projektu dydaktycznego

Metody oceny: zaliczenie przedmiotu na podstawie uczestnictwa w zajęciach i przedstawienia własnych projektów oraz oceny z egzaminu (egzamin pisemny)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Dydaktyka literatury
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: II
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: przekazanie studentom informacji o istniejących koncepcjach, metodach i technikach dydaktyzacji tekstów literackich dla potrzeb nauczania języka obcego; analiza zadań i oddziaływania tekstów obcokulturowych na czytelnika

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: czytanie i rozumienie tekstów literackich i „nieliterackich”, czytanie ze zrozumieniem w języku obcym, modele i koncepcje dydaktyki literatury, zastosowanie tekstów literackich dla celów dydaktyki języka obcego, określenie stopnia trudności tekstów, kryteria doboru obcojęzycznych tekstów literackich, funkcje i cele tekstów literackich w nauczaniu języka obcego, formy pracy z literaturą, obcojęzyczna literatura w warunkach obcokulturowych, literatura dziecięca i młodzieżowa

Zalecana lista lektur:

Waldmann, Günter, *Produktiver Umgang mit Literatur im Unterricht: Grundriss einer produktiven Hermeneutik: Theorie, Didaktik, Verfahren, Modelle*, Baltmannsweiler 1998
Schier, Jürgen, *Schülerorientierung als Leitprinzip des fremdsprachlichen Literaturunterrichts*. Europäische Hochschulschriften. Reihe xiv. Angelsächsische Sprache und Literatur. Bd. Vol.193. Frankfurt/ Main – New York - Paris, 1989
Schrader, Heide, *Von Lesern und Texten. Fremdsprachendidaktische Perspektiven des Leseverstehens*, Hamburg 1996
Löschmann Martin/ Schröder Gisela, *Literarische Texte im Fremdsprachenunterricht*. Leipzig 1980
Kozłowski, Aleksander, *Literatura piękna w nauczaniu języków obcych*, Warszawa 1991
Caspari, Daniela, *Kreative Verfahren im Fremdsprachlichen Literaturunterricht*. Berlin 1995
und vgl. Auch Schrader, Heide, *Von Lesern und Texten. Fremdsprachendidaktische Perspektiven des Leseverstehens*, Hamburg 1996
Hunfeld, Hans, *Literatur als Sprachlehre. Ansätze eines hermeneutisch orientierten Fremdsprachenunterrichts*. Berlin/München/Wien/Zürich/New York, 1994
Krusche, Dietrich, *Anerkennung der Fremde. Thesen zur Konzeption regionaler Unterrichtswerke*. In: hg. Josef Geringhausen und Peter c. Seel, *Interkulturelle Kommunikation und Fremdverstehen*. Dokumentation eines Werkstattgesprächs des Goethe-Instituts-München, München 1983
Swantje Ehlers: *Lesen als Verstehen*. Fernstudieneinheit des Goethe-Instituts und der ghk-Kassel
Wszystkie pozycje dostępne w bibliotece PWSZ w Nysie.

Metody nauczania: formy pracy łączące elementy prezentacji multimedialnej i warsztatu; konstruktywistyczna i hermeneutyczna analiza tekstów literackich, wykorzystanie produktywnych i interaktywnych aspektów komunikacji literackiej, grupowa i indywidualna analiza zadań

Metody oceny: test pisemny

Język wykładowy: niemiecki

II rok, semestr letni

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Język angielski 3A

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: A - beginner (początkujący)

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie początkującym

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: jedzenie i picie, posiłki, restauracja, miejsca i budynki w mieście, wskazywanie kierunków, słynne postaci i ich osiągnięcia, odczucia, reakcje, niebezpieczeństwa i udzielanie pomocy; rzeczowniki policzalne i niepoliczalne i wyrażenia z nimi związane (some, any, how much/many, (a)few, (a)Little, czas przeszły - Simple Past, przymiotniki i przysłówki

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 1.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 1.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 3B

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: B – elementary (podstawowy)

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie podstawowym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie początkującym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: miejsca do zwiedzania, wynalazcy, muzea, ostrzeżenia, zasady, reguły zachowań i ewentualne wypadki, środowisko, zanieczyszczenia powietrza, lasy deszczowe, zagrożone gatunki, udzielanie propozycji i porad; 2 tryb warunkowy, tryb rozkazujący, modalne - 'might', 'could', 'have to', 'had to', 'can', zwrot - 'be allowed to', strona bierna

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym, z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 3C

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: C - pre-intermediate (średnio-zaawansowany niski)

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym niskim.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: naturalne katastrofy, sporty, hobby, sprzęt sportowy, pożar w Londynie, zwiedzanie, zagrożone gatunki, dzikie zwierzęta, odgłosy zwierząt, ekologia; strona bierna, 2 i 3 tryb warunkowy, zwrot - 'wish', bezokolicznik i gerund-ing, 'question tags', zwrot - 'too, enough', zaimki 'reflexive', zdania przyczynowo skutkowe

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 3+.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 3+.workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford

University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym, z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 3D

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: D – intermediate (średnio-zaawansowany)

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie średnio-zaawansowanym niskim w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: przestępstwo i kara, sąd - słownictwo, sport, hobby i sprzęt sportowy, przymiotniki i przysłówki dotyczące cech osobistych, problemy Ziemi, rozwiązania, wymarłe gatunki zwierząt, przyjazne nastawienie do środowiska; czasowniki modalne i ich zastosowania, gerund, infinitive, zdania przyczynowo-skutkowe

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 4.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 4. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – translatorska, komunikacyjna

Metody oceny: semestr kończy się sprawdzianem pisemnym, z którego wystawiana jest ocena

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 4

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 4

Prowadzący: mgr Beata Giblak

Cele zajęć: ogólnym celem zajęć jest kształcenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym. Można wyodrębnić przy tym kształcenie następujących kompetencji:

- lingwistyczne - leksykalne (poza realnym przyrostem wiedzy, rozwijany jest także sposób jej organizowania i kodowania oraz umiejętność swobodnego jej przywoływania) gramatyczne, semantyczne, fonologiczne
- socjolingwistyczne - odnoszące się do socjokulturowego uwarunkowania języka (chodzi tu o uwzględnienie w procesie komunikacji językowej aspektów konwencji społecznych)
- pragmatyczne – regulują one funkcjonalne użycie zasobów językowych (tzn. dokonywanie określonych aktów mowy, spełnianie określonych funkcji językowych) obejmują także kompetencję dyskursywną, spójność, umiejętność identyfikacji rodzajów i gatunków tekstu, wrażliwość na ironię i parodię

Wymagania wstępne: student dysponuje szerokim spektrum środków językowych umożliwiającym spontaniczną, płynną i klarowną komunikację:

- włada na tyle bogatym zasobem słownictwa, że naturalny ciąg wypowiedzi może zostać zakłócony jedynie przez językowo trudne tematy; luki leksykalne są spontanicznie wypełniane formami opisowymi nieznanymi mu pojęć;
- posiada umiejętność argumentacji i dyskursu społecznego; potrafi włączyć się do dyskusji i odnieść się do wypowiedzi i wniosków swych interlokutorów;
- nabył środki językowe (retoryczne) przydatne w procesie negocjacji, potrafi przekonać swego partnera oznaczając przy tym górne granice własnych ustępstw

Treści zajęć: omawianie tekstów prasowych, pisemnych i filmowych materiałów archiwalnych dotyczących wybranych zagadnień z zakresu historii, polityki i ogólnej wiedzy o świecie (Demokratie – Autoritarismus, Parteien und Wahlen, Bürger und Staat, Politische Bildung, politisches Handeln, Bewusstseinsindustrie, Massenmedien, Weltweite Politik, Das vereinte Europa, Vaterland und Nation – politische Korrektheit, Wirtschaft, Die soziale Frage); ogólna refleksja nad znaczeniem języka w indywidualnym i społecznym rozwoju człowieka, fenomenem komunikacji; wybrane podstawowe zagadnienia teorii języka; język masmediów; mowa polityczna; ćwiczenie dalszych form interakcji komunikacyjnej z zastosowaniem technik retorycznych (retoryka w życiu prywatnym); pogłębianie umiejętności precyzowania wypowiedzi i płynnego prezentowania własnych poglądów i sądów; opanowanie słownictwa związanego z omawianymi zagadnieniami; pogłębianie zasobu wyrażen idiomatycznych

Zalecana lista lektur:

Prasa niemieckojęzyczna (np. Die Zeit, FAZ, Süddeutsche Zeitung)

Konstanze Allnach, Caroline Rusch: Rhetorik. Erfolgreiche Gesprächsführung. Redetechnik und Körpersprache mit Übungen und Musterreden. München 1995

Fritz Eickenscheidt: Deutsch. Sprache in mündlicher Verwendung. Hamburg 1994

Magda Ferenbach, Ingrid Schüßler: Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart 1975

Robert Ulshoefer: Sprache und Gesellschaft, Hannover 1991

Metody nauczania: praca indywidualna oraz w grupie, konwersacja, analiza tekstu, prezentacja na forum wyników pracy indywidualnej i grupowej

Metody oceny: na ocenę z zajęć składa się: 1/3 oceny z zajęć, 1/3 oceny z egzaminu z pracy pisemnej (test gramatyczno-leksykalny) i 1/3 z części ustnej egzaminu

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie 4

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Monika Witt

Cele zajęć: celem zajęć jest dalszy rozwój kompetencji pisania oraz umiejętności krytycznego postrzegania rzeczywistości; poprzez pisanie eseistyczne studenci mają nauczyć się kształtować niezależne sądy i zdobywać czytelnika poprzez interesujący sposób przekazania ich na piśmie; zajęcia stanowią pośrednio przygotowanie do pisania tekstów spełniających warunki stawiane pracom naukowym, a więc przygotowanie do tworzenia pracy dyplomowej

Wymagania wstępne: biegłość w formułowaniu tekstów pisanych polegająca na prowadzeniu polemiki w formie pisanej, krytycznej refleksji tekstów własnych i obcych, biegłości w stosowaniu i interpretowaniu rozmaitych środków wyrazu

Treści zajęć: treścią zajęć jest szeroko pojęte pisanie refleksyjne ze szczególnym uwzględnieniem pisania eseistycznego; w fazie wstępnej studenci są konfrontowani z ćwiczeniami, poprzez które reflektują swój proces pisania, biografie „pisarską”, rozpoznają swoje słabe i mocne strony; w trakcie kolejnych zajęć w oparciu o lekturę tekstów eseistycznych i ich wspólne omówienie, ćwiczenia w znajdowaniu oryginalnych i zamierzonych środków wyrazu, kwerendę i dyskusję w grupie studenci tworzą własne eseje; tworzenie esejów odbywa się przede wszystkim w domu; elementem towarzyszącym jest dziennik prowadzony przez studentów dokumentujący zdobywane w trakcie pracy doświadczenia (tzw. Arbeitsjournal)

Zalecana lista lektur:

Adorno, Theodor W. (1951): *Minima moralia. Reflexionen aus dem beschädigten Leben.* Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Bräuer, Gerd (2000): *Schreiben als reflexive Praxis.* Freiburg im Breisgau: Fillibach.

Nolte, Rainer (Hrsg.) (1993): *Essay von der Aufklärung bis heute.* Berlin.

Nussbaumer, Markus (1996): *Lernerorientierte Textanalyse- Eine Hilfe zum Textverstehen?* In: Feilke, Helmuth, Portmann, Paul R. (Hrsg.), *Schreiben im Umbruch.* Stuttgart: Klett.

Pfammatter, Rene (2002): *Essay-Anspruch und Möglichkeit. Plädoyer für die Erkenntniskraft einer unwissenschaftlichen Darstellungsform.* Hamburg: Dr. Kovac.

Schärf, Christian (1999): *Geschichte des Essays.* Göttingen: Vandenhoeck&Ruprecht.

Wybór esejów z czasopism.

Metody nauczania: pisanie eseistyczne w swoim założeniu ma bardzo subiektywny charakter, sam proces pisania odbywa się więc indywidualnie; teksty są jednak omawiane w plenum; ważnym elementem przygotowania do tworzenia tekstu są zadania związane z clusteringiem i tworzeniem mind maps

Metody oceny: ocenie podlega proces tworzenia tekstu obserwowany w ramach indywidualnych konsultacji i rozmów w plenum; produkt pisania oceniany jest w oparciu o zuryjski model analizy tekstu (Hanser, Nussbaumer, Sieber) ze szczególnym uwzględnieniem elementu oryginalności

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje na tekstach realioznawczych 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: celem zajęć jest kształtowanie sprawności językowej, podstawę stanowi obraz funkcjonowania państwa niemieckiego oraz obywateli Niemiec w odniesieniu do poszczególnych form życia, począwszy od społecznych, przez kulturowe, wyznaniowe, polityczne i gospodarcze z odniesieniem do przyczynków historycznych

Wymagania wstępne: brak

Treść zajęć: tematyka zajęć skoncentrowana jest na wybranych zagadnieniach z zakresu życia społeczno-gospodarczego Niemiec, a także kultury, polityki i historii; elementem wprowadzającym do zajęć są bieżące doniesienia z prasy niemieckojęzycznej; przykładowe tematy zajęć: formy życia społecznego, rola mediów w życiu społecznym, mniejszości religijne i wyznaniowe, ochrona środowiska, system i formy kształcenia oraz dokształcania obywateli, rola kobiet w życiu społecznym, zjednoczenie Niemiec i jego skutki, rola Niemiec w zjednoczonej Europie, rozwój gospodarczy państwa

Zalecana lista lektur:

Hermann Glaser: Deutsche Kultur 1945-2000, München 2000

Susanne Kirchmeyer: Blick auf Deutschland, Stuttgart 2002

Paul Mog (Hrsg.): Die Deutschen in ihrer Welt, Berlin und München 1996

Tatsachen über Deutschland, Frankfurt/Main, 2003

Metody nauczania: interaktywne formy pracy, jak workshop, prezentacje multimedialne

Metoda ocen: aktywność na zajęciach, 2 kolokwia pisemne w semestrze, 2 prace pisemne w semestrze

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu : Konwersacje na tekstach literackich 2

Kod przedmiotu :

Typ przedmiotu : podstawowy obligatoryjny

Rodzaj zajęć : Ćwiczenia

Poziom:

Semestr : Letni

Semestr studiów : 4

Liczba punktów ECTS : 2

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski, mgr Beata Giblak

Cele nauczania

w trakcie zajęć student posiadać podstawową wiedzę z zakresu literatury niemieckiej doby klasyki weimarskiej i młodych Niemiec, wraz z informacjami na temat życia i twórczości autorów omawianych dzieł; pogłębi wiedzę z zakresu historii teatru, ze szczególnym uwzględnieniem dramatów historycznych Schillera; posiadać dogłębną znajomość omawianych tekstów literackich i będzie potrafił dokonać ich interpretacji;

Wymagania wstępne

studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat rodzajów i gatunków literackich, znać elementarne pojęcia z zakresu historii i teorii literatury oraz orientować się w najważniejszych metodach badań literaturoznawczych,

Treści nauczania

dramat niemiecki doby romantyzmu, klasyki weimarskiej i młodych Niemiec wraz z uwzględnieniem zagadnień z zakresu historii dramatu i historii literatury niemieckiej omawianego okresu.

Literatura podstawowa

Friedrich Schiller: Maria Stuart lub Wallenstein

Johann Wolfgang Goethe: Faust

Heinrich von Kleist: Prinz Friedrich von Homburg

Georg Büchner: Woyzeck

Literatura towarzysząca

Formy zaliczania

ocenie podlega aktywność studentów w czasie zajęć, w czasie semestru studenci przygotowują i prezentują na forum grupy referaty na temat wybranych zagadnień teoretycznych, biogramów artystycznych autorów itp. ponad to stałej kontroli podlega proces przyswajania sobie na bieżąco treści omawianych lektur, warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z aktywności oraz napisanie na ocenę pozytywną sprawdzianu z wiadomości w postaci testu otwartego testu oraz wypracowania na zadany temat.

Języki prowadzenia zajęć

niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa zajęć: Kultura niemieckiego obszaru językowego 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: student zdobędzie wiedzę na temat realiów i struktur w krajach niemieckiego obszaru językowego, wiadomości dotyczące czasu współczesnego z elementami historii, orientacja w dziedzinie kultury i sztuki

Wymagania wstępne: podstawowe wiadomości z wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego z zakresu szkoły średniej

Treści zajęć: sytuacja Niemiec po II wojnie światowej, naczelne siły rządzące w Niemczech po 1945; podział Niemiec; pakt militarne w Europie; stosunki niemiecko-niemieckie w czasie „zimnej wojny”; zjednoczenie Niemiec - przyczyny, sytuacja polityczna po zjednoczeniu; struktura polityczna Niemiec; rola prezydenta i kanclerza, organy ustawodawcze w Niemczech; rola i zadania Trybunału Konstytucyjnego; konstytucja Niemiec; podstawowe prawa obywatelskie i prawa człowieka; hymn, godło i flaga państwowa; ogólne wiadomości geograficzne, ludność, narodowości i religie; problem cudzoziemców i gasterbeiterów; mniejszości narodowe, języki i dialekty - zarys ogólny; szkolnictwo i kształcenie; programy kształcenia UE; rodzina i prawa dzieci; praca zawodowa kobiet - prawa i równouprawnienie; problemy mieszkaniowe – architektura; organizacje młodzieżowe; media; sytuacja pisarzy NRD po zjednoczeniu; Grupa 47; teatr w RFN i NRD w czasie podziału Niemiec; film niemiecki, muzyka, muzea

Zalecana lista lektur:

S. Bęza, Eine kleine Landeskunde deutschsprachiger Länder, WSiP, Warszawa 2004

R. Luscher, Deutschland nach der Wende, Max Hueber Verlag, Ismaning 2001

H.M. Müller, Schlaglichter der deutschen Geschichte, Landeszentrale für politische Bildung, Mannheim 1996

H. Pötsch, Die deutsche Demokratie, Landeszentrale für politische Bildung, Bonn 1999

Metody nauczania: forma wykładu, środki multimedialne

Metody oceny: zaliczenie na ocenę na podstawie udziału w wykładzie

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Historia literatury niemieckiej 2

Kod przedmiotu:

Liczba punktów ECTS: 5

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki

Cele zajęć: prezentacja twórczości literackiej oraz zjawisk kulturowych i społecznych w krajach niemieckojęzycznych w latach 1000 - 2005; rozwijanie umiejętności analizy, wnioskowania i uzasadniania wniosków na podstawie tekstu; rozwijanie umiejętności korzystania z literatury sekundarnej; rozwijanie zdolności komunikacyjnych - kompetencji językowych w zakresie mówienia i pisania na podstawie tekstu literackiego

Wymagania wstępne: znajomość tekstów lektur wymienionych poniżej

Treści zajęć:

I. Vormärz:

1. Obraz człowieka w *Woyzecku* Büchnera; twórczość Heinricha Heine.

II. Realizm:

2. Czym jest realizm poetyczny, przykład Gottfried Keller; idea i forma w *Der Schimmelreiter* Theodora Storma; *Effi Briest* Theodora Fontane jako powieść psychologiczna i społeczna.

III. Przełom wieków:

3. Problemy dojrzewania w dramacie Franka Wedekinda *Frühlings Erwachen*; niemiecki nauczyciel (Schulmann) jako postać literacka na przykładach: Heinrich Mann *Professor Unrat* i Hermann Hesse *Unterm Rad*

4. Roman-Fleuve; *Die Buddenbrooks* Thomasa Manna; twórczość Thomasa Manna

IV. Ekspresjonizm, Nowa Rzeczywistość:

5. Na podstawie wybranych wierszy z antologii Kurta Pinthusa *Mennscheitsdämmerung*; twórczość Josepha Rotha, przykład: *Das falsche Gewicht*.

V. Emigracja wewnętrzna i zewnętrzna:

6. Ernst Jünger *Auf den Marmorklippen*. Heinrich Mann - powieści historyczne. Pojęcie teatru epickiego Bertolta Brechta.

VI. Okres powojenny:

7. Początki literatury BRD. Truemmerliteratur, Kahlschlag, Stunde Null.

Wolfgang Borchert *Draußen vor der Tür*. Heinrich Böll *Wo warst du Adam?*

8. Grupy literackie w BRD, Szwajcarii i Austrii

9. Epickie syntezy okresu powojennego

Günther Grass *Die Blechtrommel*. Heinrich Böll *Billard um halbzehn*. Uwe Johnson *Mutmaßungen über Jacob*.

24. Cechy charakterystyczne literatury Szwajcarii.

Friedrich Dürrenmatt *Der Besuch der alten Dame*. Max Frisch *Homo Faber*.

25. Cechy literatury austriackiej. Problematyka językowa; mit Habsburgów; rozliczenie z przeszłością. Heimito von Doderer, Thomas Bernhard i Peter Handke.

26. Niemieckojęzyczna literatura kobieca. Elfriede Jelinek, Barbara Frischmuth, Christa Wolf, Irmtraud Morgner.
27. Literatura i lata 60-te. Teatr dokumentalny. Liryka polityczna.
28. Literatura i były niemiecki Wschód. Siegfried Lenz, Horst Bienek, Christa Wolf.
29. Literatura zjednoczenia. Günther Grass *Mein Jahrhundert*, Friedrich Delius, *Kurzprosa*.
30. Naród niemiecki? Dyskursy o winie, karze i przeszłości. Günther Grass *Im Krebsgang*.

Zalecana lista lektur:

Georg Büchner: *Woyzeck*
 Gottfried Keller: *Romeo und Julia auf dem Dorfe*
 Theodor Fontane: *Effi Briest*
 Frank Wedekind: *Frühlings Erwachen*
 Heinrich Mann: *Professor Unrat*
 Thomas Mann: *Die Buddenbrooks*
 Hermann Hesse: *Unterm Rad*
 Joseph Roth: *Das falsche Gewicht*
 Ernst Jünger: *Auf den Marmorklippen*
 Bertolt Brecht: *Mutter Courage*
 Wolfgang Borchert: *Draussen vor der Tür*
 Heinrich Böll: *Wo warst du Adam?*
 Günther Grass: *Die Blechtrommel*
 Heinrich Böll: *Billiard um halbzehn*
 Uwe Johnson: *Mutmaßungen über Jacob*
 Friedrich Dürrenmatt: *Der Besuch der alten Dame*
 Max Frisch: *Homo Faber*
 Peter Handke: *Wunschloses Unglück*
 Günther Grass: *Im Krebsgang*

Literatura przedmiotowa:

B. Baumann, B. Oberle *Deutsche Literatur in Epochen* . wyd. Max Hueber Verlag 1996
Deutsche Literaturgeschichte Band 1 - 10
 P. Riegel, W. van Rinsum. *Band 10. Drittes Reich und Exil 1933-1945*,
 H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 11. Nachkriegszeit 1945-1968*,
 H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 12. Gegenwart 1968-1990*.
 Trzy ostatnie wyd. przez dtv München 1998

Metody nauczania: zajęcia prowadzone są w formie wykładu wzbogacanego jednak przede wszystkim elementami medialnymi; prowadzący prezentuje nie tylko „ilustracje” dotyczące epoki czy dzieł, ale przede wszystkim przekłady medialne tekstów na obraz czy dźwięk

Metody oceny: ocena za udział w wykładzie oraz kolokwium ustne

Język wykładowy: niemiecki

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Prowadzący: prof. Dr Wojciech Kunicki, dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać wiedzę z zakresu literatury niemieckiej doby realizmu poetyckiego, wraz z informacjami na temat życia i twórczości autorów omawianych dzieł; pogłębi wiedzę na temat historii noweli jako gatunku epickiego w podstawowym zakresie w odniesieniu do literatury powszechnej i w poszerzonym odnośnie literatury niemieckiej; posiadać dogłębną znajomość omawianych tekstów literackich i będzie potrafił dokonać ich interpretacji

Wymagania wstępne: studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat rodzajów i gatunków literackich, znać elementarne pojęcia z zakresu historii i teorii literatury oraz orientować się w najważniejszych metodach badań literaturoznawczych

Treści zajęć: nowela niemieckojęzyczna realizmu poetyckiego, wraz z uwzględnieniem zagadnień z zakresu teorii noweli, historii literatury niemieckiej omawianego okresu oraz życia i twórczości autorów omawianych dzieł

Zalecana lista lektur:

Adalbert Stifter: *Der Hochwald*

Marie von Ebner-Eschenbach: *Krambambuli*

Marie von Ebner-Eschenbach: *Er läßt die Hand küssen*

Theodor Storm: *Aquis Submersus*

Theodor Fontane: *Schach von Wuthenow*

Metody nauczania: zajęcia seminaryjne, przygotowywanie, prezentacja i omawianie referatów studenckich, ćwiczenia w interpretacji tekstów literackich, w pierwszej części semestru także wprowadzenie w tematykę zajęć w formie kilkunasto-minutowego wykładu

Metody oceny: ocenie podlega aktywność studentów w czasie zajęć, w czasie semestru studenci przygotowują i prezentują na forum grupy referaty na temat wybranych zagadnień teoretycznych (np. teoria noweli), biogramów artystycznych autorów itp. ponad to stałej kontroli podlega proces przyswajania sobie na bieżąco treści omawianych lektur, warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z aktywności (składają się na nią trzy wymienione wcześniej elementy) oraz napisanie na ocenę pozytywną sprawdzianu z wiadomości w postaci testu wyboru

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Wstęp do językoznawstwa 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: Dr. Edyta Błachut

Cele zajęć: celem kursu jest przybliżenie słuchaczom wybranych aspektów współczesnego językoznawstwa, niezbędnych w pracy filologicznej; wstęp do językoznawstwa ma uwrażliwić słuchaczy na wielowarstwowość zjawiska języka i uzmysłwić im szczególną odpowiedzialność filologa za tekst

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: w trakcie kursu omawiane są następujące tematy: proces komunikacji (w klasycznym ujęciu Shannona/ Weaverera oraz w ujęciu Luhmanna); pojęcie znaku (Peirce, model organum Bühlera), klasyfikacja znaków (Milewski), znakowy charakter języka

Zalecana lista lektur:

Linke, Angelika (et alii): Studienbuch Linguistik. 3. Aufl. Tübingen 1996: Niemeyer.

Milewski, Tadeusz: Językoznawstwo. Warszawa 1967: PWN.

Vater, Heinz: Einführung in die Sprachwissenschaft. 4. Aufl. München 2002: Fink.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi; prezentacje multimedialne (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: wykład i samodzielna lektura, zaliczenie na ocenę na podstawie kolokwium

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Kultura i literatura niemiecka na Śląsku 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać wiedzę w zakresie historii kultury i literatury na Śląsku, ze szczególnym uwzględnieniem kultury i literatury niemieckiej, a także sztuk plastycznych i architektury; w wykładzie przedstawiony będzie także wpływ wydarzeń historycznych, gospodarczych oraz politycznych na kształtowanie zjawisk artystycznych, czy szerzej kulturalnych, a także na ich percepcję; uwypuklony zostanie też problem roli Śląska w kształtowaniu się spuścizny kulturalnej narodów naszej części Europy

Wymagania wstępne: studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat topografii i historii Śląska w jego granicach historycznych (województwa Dolnośląskie, Opolskie i Śląskie, część województw Lubuskiego i Małopolskiego, oraz tzw. Śląsk Austriacki na terenie Republiki Czeskiej)

Treści zajęć: sztuka pradziejowa oraz sztuka romańska na Śląsku, wierzenia pogańskie dawnych mieszkańców Śląska i chrystianizacja, Cystersi na Śląsku, wprowadzenie do sztuki i architektury gotyckiej, gotyk śląski, jego specyfika oraz jego miejsce w sztuce gotyckiej Europy środkowej

Zalecana lista lektur: do egzaminu obowiązuje materiał przekazany w trakcie wykładów, podczas których udostępniona zostanie lista lektur fakultatywnych do poszczególnych zagadnień

Metody nauczania: wykład wspomagany prezentacją przezroczy, także w formie prezentacji multimedialnych

Metody oceny: zaliczenie na podstawie frekwencji i wykazania się przez studenta przyswojeniem wiedzy w podstawowym zakresie przedmiotu (w trakcie krótkiej rozmowy)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia pisemne 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Marta Kopij

Cele zajęć: celem kursu jest wprowadzenie studentów w warsztat przekładu pisemnego, uzmysłowienie, czym jest przekład i jakie wiążą się z nim trudności ekwiwalencyjne, spójna kompozycja powstającego w procesie tłumaczenia tekstu oraz, fakt, że każdy przekład, a zwłaszcza literacki jest swoistą interpretacją oryginału; studenci powinni zaznajomić się (przynajmniej częściowo) z „tajnikami” praktyki translatorskiej, co związane jest z opanowaniem kwestii stylistyczno-gramatycznych języka obcego i ojczystego; ćwiczenia tłumaczeniowe dotyczą przekładu z języka polskiego na niemiecki, i niemieckiego na polski

Wymagania wstępne: znajomość języka niemieckiego i polskiego

Treści zajęć: ćwiczenia tłumaczeniowe inaugurują proste ćwiczenia, polegające na przekładzie różnych zwrotów i fraz, co wiąże się z utrwaleniem frazeologii języka polskiego i niemieckiego; program zajęć obejmuje tłumaczenia z zakresu handlu i biznesu (umowy, świadectwa, pisma oficjalne, prospekty)

Zalecana lista lektur:

R. Lewicki: *Obcość w odbiorze przekładu*, Lublin 2000

Przekład literacki, pod redakcją A. Nowickiej-Jeżowej i D. Knysz-Tomaszewskiej, Warszawa 1997

Metody nauczania: praca grupowa, prezentacja wyników na forum, praca samodzielna, konsultowana z prowadzącym

Metody oceny: zaliczenie na podstawie frekwencji, aktywności na zajęciach i kolokwium semestralnego

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia konsekutywne 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: II

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: student nabywa umiejętności tłumaczenia krótkich fraz zdaniowych występujących np. w prasie, szybko reagować i łączyć treści wcześniejsze z następnymi; opanowanie słownictwa ekonomiczno-prawniczego

Wymagania wstępne: znajomość polskiej i niemieckiej terminologii na poziomie podstawowym

Treści zajęć: pisma urzędowe z dziedziny prawa i ekonomii, z naciskiem na terminologię prawniczą np. pozew o rozwód, alimenty, testament, pełnomocnictwo, przesłuchanie; jurysdykcja niemiecka; przemówienia; prasa o tematyce politycznej; skróty nazw ustaw stosowane w pismach prawniczych i ekonomicznych

Zalecana lista lektur:

Dokumenty polskie-wyбір dla tłumaczy sądowych, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Ekonomicznych, Prawniczych i Sądowych TEPIS, Warszawa 1996

H. Dregger i P. Dregger, Polsko-niemiecki i niemiecko-polski słownik Handlowo-finansowy, Poltext, Warszawa 1995

A. Kilian, Słownik języka prawniczego i ekonomicznego, tom 2, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1996.

A. Kilian, Słownik języka prawniczego i ekonomicznego, tom 1, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2002

S. Kołsut, Politik und Recht auf Deutsch, Poltext, Warszawa 2002

H. Pötsch, Die deutsche Demokratie, Landeszentrale für politische Bildung, Bonn 1999

Metody nauczania: forma ćwiczeń; słuchanie, tłumaczenie, powtarzanie

Metody oceny: kolokwia sprawdzające opanowane słownictwo i zdania do tłumaczenia

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Pedagogika 1
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: II
Semestr: letni
Liczba punktów ECTS: 1
Prowadzący: dr Wiesław Sikorski

Cele zajęć: zdobycie niezbędnej wiedzy z zakresu różnych działów pedagogiki, stanowiącej postawę do uzyskania kwalifikacji pedagogicznych

Wymagania wstępne: ogólna wiedza z biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania oraz psychologii rozwojowej, klinicznej, wychowawczej i społecznej

Treści zajęć: problem tożsamości pedagogiki i jej miejsce, w systemie nauk; struktura pedagogiki, sposoby jej kreowania, zadania stawiane przed współczesną pedagogiką i nauki współpracujące z pedagogiką. Język naukowy pedagogiki; kontrowersje wokół rozumienia pojęć pedagogicznych, charakterystyka podstawowych terminów. Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej; wybrane prądy i kierunki w pedagogice XIX i XX wieku; najnowsze tendencje we współczesnej pedagogice.

Zalecana lista lektur:

S. Kunowski; Podstawy współczesnej pedagogiki. Warszawa 1993.
K. Kruszewski, K. Konarzewski; Sztuka nauczania t. I, II. Warszawa 1994.
W. Okoń; Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 1997.
W. Pomykało (red.); Encyklopedia pedagogiczna. Warszawa 1993.
W. Sikorski; Aspiracje. Studium psychologiczne i socjopedagogiczne. Nysa 2005.
S. Wołoszyn; Nauki o wychowaniu w Polsce XX wieku. Warszawa 1992.

Metody nauczania: informacyjno-aktywizujące

Metody oceny: zaliczenie na ocenę w formie ustnej

Język wykładowy: polski

ECTS
Katalog kursów:
III rok, semestr zimowy

A. Przedmioty kształcenia ogólnego - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Język angielski 4A

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: A - beginner (początkujący)

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie początkującym

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: miasta, transport, wakacje, przyszłe plany, przewidywania dotyczące przyszłości, środowisko, zdrowie, zasady w szkole i w domu, miejsca do zwiedzania, opisywanie miast; zwrot - 'to be going to', czas przyszły - Future Simple, Present Continuous - znaczenie przyszłe, modalne – should (n't), must (n't), can ('t), czas - Present Perfect, powtórzenie czasów

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 1.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 1.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: ostatni semestr kończy się egzaminem pisemnym obejmującym materiał z wszystkich semestrów

Nazwa przedmiotu: Język angielski 4B

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: B – elementary (podstawowy)

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisanie oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie podstawowym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie początkującym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: święta, przygotowania, ubiory, odczucia i komentarze uczestników, zwierzęta, zagrożone gatunki, technologia, komputery, Internet, udzielanie kierunków, wyrażanie upodobań, umawianie się, opinie, komentarze, wyrażanie emocji; bezokolicznik - 'infinitive' i 'gerund-ing', twierdzenia, rozkazy i pytania relacjonowane, dopowiedzenia, wykrzyknienia

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2.-podręcznik. Express Publishing

Evans V., Dooley J. 1998. Enterprise 2. workbook.-ćwiczenia. Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Murphy R. Essential Grammar in Use. Cambridge University Press

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: ostatni semestr kończy się egzaminem pisemnym obejmującym materiał z wszystkich semestrów

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 4C

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: C - pre-intermediate (średnio-zaawansowany niski)

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym niskim.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: rodzaje jedzenia, składanie zażaleń, dedukowanie, filmy, programy TV, sprzęt muzyczny, wynalazki, rekomendacja; rzeczowniki policzalne i niepoliczalne i korespondujące z nimi zwroty, konstrukcje modalne-przypuszczenia i pewność, imiesłowy czasu teraźniejszego i przeszłego, wyrażanie preferencji, causative - 'have sth.done'

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 3+.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – tłumaczeniowa, komunikatywna

Metody oceny: ostatni semestr kończy się egzaminem pisemnym obejmującym materiał z wszystkich semestrów

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

Nazwa przedmiotu: Język angielski 4D

Kod przedmiotu: -

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: D – intermediate (średnio-zaawansowany)

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: mgr Beata Łucjanek

Cele zajęć: opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego oraz zapoznanie studentów z elementami zagadnień cywilizacyjno-kulturowych krajów anglojęzycznych. Ponadto studenci szkolą umiejętności słuchania, mówienia, czytania, pisania oraz stosowania gramatycznych aspektów na poziomie średnio-zaawansowanym.

Wymagania wstępne: znajomość języka angielskiego na poziomie średnio - zaawansowanym niskim w zakresie leksyki, gramatyki i struktur komunikacyjnych

Treści zajęć: edukacja, szkolne przedmioty, cechy nauczycieli, środowisko naturalne, recenzje filmów, środki transportu, słownictwo związane z samochodami, rezerwacje biletów, lotnisko, zdawanie egzaminów, korzyści wynikające z użycia komputerów; łączenie idei, wyrażanie celu, formy przyszłe, prośba o zezwolenie, odmowa, udzielanie zezwolenia, stopień wyższy i najwyższy, porównywanie

Zalecana lista lektur:

Literatura podstawowa:

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.-podręcznik.Express Publishing

Evans V., Dooley J.1998.Enterprise 4.workbook.-ćwiczenia.Express Publishing

Literatura pomocnicza:

Oxford Wordpower. Słownik Angielsko-Polski z indeksem polsko-angielskim; Oxford University Press 1997

Metody nauczania: gramatyczno – translatorska, komunikacyjna

Metody oceny: ostatni semestr kończy się egzaminem pisemnym obejmującym materiał z wszystkich semestrów

Język wykładowy: angielski; pomocniczo język polski

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 5

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: ogólnym celem zajęć jest kształcenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym. Można wyodrębnić przy tym kształcenie następujących kompetencji:

- lingwistyczne - leksykalne (poza realnym przyrostem wiedzy, rozwijany jest także sposób jej organizowania i kodowania oraz umiejętność swobodnego jej przywoływania) gramatyczne, semantyczne, fonologiczne
- socjolingwistyczne - odnoszące się do socjokulturowego uwarunkowania języka (chodzi tu o uwzględnienie w procesie komunikacji językowej aspektów konwencji społecznych)
- pragmatyczne – regulują one funkcjonalne użycie zasobów językowych (tzn. dokonywanie określonych aktów mowy, spełnianie określonych funkcji językowych) obejmują także kompetencję dyskursywną, kohezję i koherencję, umiejętność identyfikacji rodzajów i gatunków tekstu, wrażliwość na ironię i parodię

Wymagania wstępne: wypowiedź studenta cechuje precyzja, lekkość i adekwatność:

- posiadał on szeroki repertuar środków różnicujących i stopniujących zabarwienie wypowiedzi, potrafi je właściwie i stosownie do sytuacji wykorzystać, uwypuklając przez to delikatne różnice znaczeniowe, oraz styl wypowiedzi
- opanował bogaty zasób zwrotów idiomatycznych oraz potocznych i ma świadomość ich konotacji
- w wypadku wystąpienia trudności leksykalnych jest w stanie na tyle płynnie przeformułować wypowiedź, by jego rozmówca w ogóle się nie zorientował

Treści zajęć: opanowanie słownictwa związanego z argumentacją (typowe zwroty), formułowanie tez i antytez, obrona tez, ćwiczenia w argumentacji, wnioskowanie, prowadzenie dyskusji, debaty w oparciu o artykuły z prasy referaty przygotowywane przez studentów z zakresu kultury i ogólnej wiedzy o świecie (Kunst als Provokation Technische Reproduzierbarkeit, Musik, Bildende Kunst, Kulturpflege, Film, Literatur, Kunstform und Kampfform);

pogłębianie umiejętności precyzowania wypowiedzi i płynnego prezentowania własnych poglądów i sądów; poznanie i praktyczne stosowanie zwrotów użytecznych przy formułowaniu argumentów; opanowanie słownictwa związanego z omawianymi zagadnieniami; poszerzanie zasobu wyrażen idiomatycznych

Zalecana lista lektur:

Prasa niemieckojęzyczna (np. Die Zeit, FAZ, Süddeutsche Zeitung)

Fritz Eickenscheidt: Deutsch. Sprache in mündlicher Verwendung. Hamburg 1994

Magda Ferenbach, Ingrid Schüßler: Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart 1975

Metody nauczania: praca indywidualna oraz w grupie, konwersacja, analiza tekstu, prezentacja na forum wyników pracy indywidualnej i grupowej

Metody oceny: kryteriami wystawienia oceny zaliczeniowej są: aktywność na zajęciach 40% oceny, przygotowanie i ustna prezentacja referatu 30%, opanowanie materiału zajęciowego (egzekwowane w formie kolokwium zaliczeniowego) 30%

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie 5

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Natalia Żarska

Cele zajęć: zajęcia mają bezpośrednio przygotowywać do pisania pracy licencjackiej; studenci zostają zaznajomieni z technikami pisania prac spełniających warunki pracy naukowej; szczególny nacisk kładziony jest na umiejętność odróżniania w tekście własnych i cudzych myśli, techniki cytowania, parafrazowania, właściwego korzystania ze źródeł, kwerendę biblioteczną, sporządzanie listy literatury i odnośników zgodnie z różnymi konwencjami

Wymagania wstępne: biegłość w tworzeniu tekstów pisanych o charakterze refleksji i polemiki

Treści zajęć: przedstawienie technik pisania tekstu naukowego ze szczególnym uwzględnieniem parafrazowania, cytowania, sporządzania odnośników i listy literatury, analiza tekstów naukowych pod kątem stosowania tych technik oraz sposobu przedstawiania problematyki badawczej, próby tworzenia własnych tekstów spełniających te warunki

Zalecana lista lektur:

Eco, Umberto (1988): *Wie man eine wissenschaftliche Arbeit schreibt*. Heidelberg

Wybrane zeszyty *Convivium*, *Germanistische Studien*, *Orbis Linguarum* i innych czasopism germanistycznych.

Metody nauczania: studenci zapoznają się z różnorodnymi tekstami naukowymi (przede wszystkim teksty z czasopism naukowych), interpretują wykorzystane tam techniki i próbują zastosować je we własnych tekstach opartych na, omawianej również, kwerendzie

Metody oceny: wspólne studiowanie tekstów, weryfikacja poprawności i czytelności zastosowanych w tekście technik a także przejrzystości i logiki samego tekstu

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje na tekstach literackich 3
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: prof. Dr hab. Wojciech Kunicki, mgr Beata Giblak

Cele zajęć: przybliżenie twórczości literackiej na tle zjawisk kulturowych i społecznych w latach 1890-1933 w krajach niemieckojęzycznych; rozwijanie umiejętności analizy, wnioskowania i uzasadniania wniosków na podstawie tekstu; rozwijanie umiejętności korzystania z literatury sekundarnej; rozwijanie zdolności komunikacyjnych - kompetencji językowych w zakresie mówienia i pisanie na podstawie tekstu literackiego

Wymagania wstępne: znajomość tekstów lektur wymienionych poniżej

Treści zajęć oraz zalecana lista lektur:

Literatury przełomu wieków:

Teksty: Liryka St. George, R. M. Rilke, H. v. Hofmannsthal; twórczość Tomasza Manna: *Die Buddenbrooks, Tod in Venedig*

Powieść szkolna:

Teksty: H. Mann: *Professor Unrat*, H. Hesse: *Unterm Rad*

Ekspresjonizm:

Teksty: F. Wedekind: *Frühlings Erwachen* (Frühexpressionismus); liryka – wybór tekstów z antologii wyd. przez Kurta Pinthusa: *Menschheitsdämmerung*

Nowa Rzeczowość:

Tekst: H. Fallada: *Kleiner Mann, was nun?*

Powieść wojenna:

Tekst: E. M. Remarque: *Im Westen nichts Neues*

Literatura austriacka:

Teksty: F. Kafka: do wyboru: *Das Urteil* lub *Brief an den Vater*; J. Roth *Das falsche Gewicht*

Literatura na emigracji:

Pojęcie: emigracja wewnętrzna

Tekst: E. Jünger: *Auf den Marmorklippen*

Literatura pomocnicza:

B. Baumann, B. Oberle *Deutsche Literatur in Epochen*. wyd. Max Hueber Verlag 1996
I. Leiß, H. Stadler *Deutsche Literaturgeschichte. Band 8. Wege in die Moderne 1890-1918*,
I. Leiß, H. Stadler *Deutsche Literaturgeschichte. Band 9. Weimarer Republik 1918-1933*,
P. Riegel, W. van Rinsum *Deutsche Literaturgeschichte. Band 10. Drittes Reich und Exil 1933-1945*,
Trzy ostatnie wyd. przez dtv München 1998.

Metody nauczania: metody podające: krótka prezentacja, także audiowizualna; pogadanka na temat przeczytanego tekstu (udzielanie odpowiedzi na pytania stawiane przez nauczyciela); metody interaktywnej pracy grupowej – praca w grupach zadaniowych, wykonanie i omówienie zadania w grupie a następnie referowanie wyników na forum; analiza fragmentów tekstów w grupach, a następnie przedstawienie wyników na forum; praca indywidualna (najczęściej w domu) tj. przygotowanie na postawione wcześniej pytania lub problem wyczerpującej odpowiedzi na podstawie tekstu; prezentacja odpowiedzi na zajęciach

Metody oceny: ocena za czynny udział w zajęciach oraz za prace pisemne pisane w domu bądź na zajęciach

Język wykładowy: niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Kultura niemieckiego obszaru językowego 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: dr Krzysztof Żarski

Cele zajęć: celem wykładów jest zapoznanie studentów z elementami życia społecznego, kulturalnego i politycznego, które stanowią o tożsamości i odrębności Austrii i Szwajcarii

Wymagania wstępne: biegła znajomość języka polskiego i niemieckiego

Treści zajęć: prezentacja wybranych zagadnień związanych z kulturą, życiem społecznym i politycznym Austrii i Szwajcarii

Zalecana lista lektur:

Jerzy Wojtowicz: Historia Szwajcarii. Warszawa 1997

Stephen P. Halbrook: Cel Szwajcaria. Kraków 1997

E. GAGLIARDI: Geschichte der Schweiz. Basel 1957

W. Stadnicki: Rozwój form politycznych i stosunki ekonomiczne Szwajcarii. Warszawa 1969

Materiały fundacji PRO HELVETIA (udostępnione przez prowadzącego wykład w bibliotece PWSZ)

M. Starzewski: Ustrój Szwajcarii. Poznań 1991

R. Łabiński: Potomkowie Wilhelma Tella. Poznań 1999

Ulrich Imhof: Aufklärung in der Schweiz. Berlin 1981

Henryk Wereszycki: Historia Austrii. Warszawa 1995

Materiały informacyjne oraz opracowania udostępnione przez Bibliotekę Austriacką we Wrocławiu.

Metody nauczania: wykład, konwersatorium, opracowanie wybranych zagadnień przez uczestników zajęć (w wykładach biorą udział również studenci przygotowując wybrane z prezentowanej problematyki zagadnienia. Ze względu na ograniczony dostęp do materiałów faktograficznych o Austrii i Szwajcarii, w przypadkach niezbędnych, o ich udostępnienie zadba prowadzący wykład.

Metody oceny: egzamin ustny

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Wstęp do językoznawstwa 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład: 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem kursu jest przybliżenie słuchaczom wybranych aspektów współczesnego językoznawstwa, niezbędnych w pracy filologicznej; wstęp do językoznawstwa ma uwrażliwić słuchaczy na wielowarstwowość zjawiska języka i uzmysłwić im szczególną odpowiedzialność filologa za tekst

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: w trakcie kursu omawiane są następujące tematy: płaszczyzny opisu języka (tzw. językoznawstwo „twarde”, elementy psycho- i socjolingwistyki); lingwistyka tekstu

Zalecana lista lektur:

Linke, Angelika (et alii): Studienbuch Linguistik. 3. Aufl. Tübingen 1996: Niemeyer.

Milewski, Tadeusz: Językoznawstwo. Warszawa 1967: PWN.

Vater, Heinz: Einführung in die Sprachwissenschaft. 4. Aufl. München 2002: Fink.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi; prezentacje multimedialne (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: wykład i samodzielna lektura, zaliczenie na ocenę na podstawie kolokwium

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Gramatyka kontrastywna

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem nadrzędnym kursu jest uwrażliwienie słuchaczy na obszary podobieństw i różnic między zjawiskami gramatycznymi w języku polskim i niemieckim; szczególnie nacisk położony zostaje na przewidywanie obszarów zagrożonych interferencją

Wymagania wstępne: znajomość podstawowej terminologii z zakresu gramatyki opisowej języka niemieckiego i językoznawstwa

Treści zajęć: kurs jest kontynuacją wykładu i ćwiczeń z gramatyki opisowej z semestru 2 i 3. Słuchacze dyskontują wiedzę zdobytą w trakcie kursu morfologii i składni języka niemieckiego, przypominając sobie i systematyzując jednocześnie wiadomości z gramatyki języka polskiego; jednym z elementów kursu jest zapoznanie słuchaczy z metodami diagnozowania błędów i ze sposobami ich eliminacji

Zalecana lista lektur:

Engel, Ulrich (et alii): Deutsch-polnische kontrastive Grammatik, Heidelberg 1999: Groos.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi; prezentacje multimedialne (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: wykład i samodzielna lektura, zaliczenie na ocenę na podstawie kolokwium

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Kultura i literatura niemiecka na Śląsku 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać wiedzę w zakresie historii kultury i literatury na Śląsku, ze szczególnym uwzględnieniem kultury i literatury niemieckiej, a także sztuk plastycznych i architektury; w wykładzie przedstawiony będzie także wpływ wydarzeń historycznych, gospodarczych oraz politycznych na kształtowanie zjawisk artystycznych, czy szerzej kulturalnych, a także na ich percepcję; uwypuklony zostanie też problem roli Śląska w kształtowaniu się spuścizny kulturalnej narodów naszej części Europy

Wymagania wstępne: studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat topografii i historii Śląska w jego granicach historycznych (województwa Dolnośląskie, Opolskie i Śląskie, część województw Lubuskiego i Małopolskiego, oraz tzw. Śląsk Austriacki na terenie Republiki Czeskiej)

Treści zajęć: renesans na Śląsku, manieryzm na Śląsku, sztuka barokowa na Śląsku, jego specyfika oraz jego miejsce w sztuce barokowej Europy środkowej, sztuki plastyczne w służbie reformacji i kontrreformacji, literatura barokowa na Śląsku i jej miejsce w historii literatury niemieckiej

Zalecana lista lektur: wybór liryki twórców śląskiego baroku (Angelus Silesius, Andreas Gryphius, Martin Opitz i inni), ponad to do egzaminu obowiązuje materiał przekazany w trakcie wykładów, podczas których udostępniona zostanie lista lektur fakultatywnych do poszczególnych zagadnień

Metody nauczania: wykład wspomagany prezentacją przeźroczą, także w formie prezentacji multimedialnych

Metody oceny: zaliczenie na podstawie frekwencji i wykazania się przez studenta przyswojeniem wiedzy w podstawowym zakresie przedmiotu (w trakcie krótkiej rozmowy)

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia pisemne 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Marta Kopij

Cele zajęć: celem kursu jest wprowadzenie studentów w warsztat przekładu pisemnego, uzmysłowienie, czym jest przekład i jakie wiążą się z nim trudności ekwiwalencyjne, spójna kompozycja powstającego w procesie tłumaczenia tekstu oraz, fakt, że każdy przekład, a zwłaszcza literacki jest swoistą interpretacją oryginału; studenci powinni zaznajomić się (przynajmniej częściowo) z „tajnikami” praktyki translatorskiej, co związane jest z opanowaniem kwestii stylistyczno-gramatycznych języka obcego i ojczystego; ćwiczenia tłumaczeniowe dotyczą przekładu z języka polskiego na niemiecki, i niemieckiego na polski

Wymagania wstępne: znajomość języka niemieckiego i polskiego

Treści zajęć: ćwiczenia tłumaczeniowe dotyczą przekładu tekstów o charakterze eseistyczno-publicystycznym; istotny punkt warsztatu to próby przekładów tekstów literackich

Zalecana lista lektur:

R. Lewicki: Obcość w odbiorze przekładu, Lublin 2000

Przekład literacki, pod redakcją A. Nowickiej-Jeżowej i D. Knysz-Tomaszewskiej, Warszawa 1997

Metody nauczania: praca grupowa, prezentacja wyników na forum, praca samodzielna, konsultowana z prowadzącym

Metody oceny: zaliczenie na podstawie frekwencji, aktywności na zajęciach i kolokwium semestralnego

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia konsekutywne 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: student potrafi wykazać się umiejętnością tłumaczenia krótkich fraz zdaniowych występujących np. w prasie, szybko reagować i łączyć treści wcześniejsze z następnymi; opanowanie słownictwa ekonomiczno-prawniczego

Wymagania wstępne: znajomość polskiej i niemieckiej terminologii na poziomie podstawowym

Treści zajęć: pisma urzędowe z dziedziny prawa i ekonomii, z naciskiem na terminologię prawniczą np. pozew o rozwód, alimenty, testament, pełnomocnictwo, przesłuchanie; jurysdykcja niemiecka; przemówienia; prasa o tematyce politycznej; skróty nazw ustaw stosowane w pismach prawniczych i ekonomicznych

Zalecana lista lektur:

Dokumenty polskie-wyбір dla tłumaczy sądowych, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Ekonomicznych, Prawniczych i Sądowych TEPIS, Warszawa 1996

H. Dregger i P. Dregger, Polsko-niemiecki i niemiecko-polski słownik Handlowo-finansowy, Poltext, Warszawa 1995

A. Kilian, Słownik języka prawniczego i ekonomicznego, tom 2, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1996.

A. Kilian, Słownik języka prawniczego i ekonomicznego, tom 1, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2002

S. Kołsut, Politik und Recht auf Deutsch, Poltext, Warszawa 2002

H. Pötsch, Die deutsche Demokratie, Landeszentrale für politische Bildung, Bonn 1999

Metody nauczania: forma ćwiczeń; słuchanie, tłumaczenie, powtarzanie

Metody oceny: kolokwia sprawdzające opanowane słownictwo i zdania do tłumaczenia

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia symultaniczne 1
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: ćwiczenia te mają charakter przygody i zabawy z językiem; punktem wyjścia jest twierdzenie autorytetu w zakresie tłumaczeń ustnych, Andrew Gilliesa: „Tłumaczenie jest proste. Po prostu trzeba znać wszystkie słowa. Nikt nie zna wszystkich słów w jakimkolwiek języku, nawet w swoim własnym.” Za jedną z najważniejszych umiejętności rozwijanych i ćwiczonych podczas zajęć uważa się kompetencję w języku ojczystym i w języku docelowym, pamięć i kojarzenie, rozumienie ze słuchu, kompetencję kulturową w obydwu językach; za bardzo istotną w pracy tłumacza symultanicznego autor ćwiczeń uważa również kompetencję poszukiwawczą, tzn. umiejętność i wiedzę, w jaki sposób i gdzie dotrzeć można do materiałów i informacji poszerzających wiedzę z wybranej dziedziny rzeczywistości, utrwaleniu tych przede wszystkim kompetencji służą specjalnie przygotowane ćwiczenia.

Wymagania wstępne: biegła znajomość języka polskiego i niemieckiego

Treści zajęć: ćwiczenia obejmują przekład ustny autentycznych wystąpień publicznych i przemówień z języka niemieckiego na polski

Zalecana lista lektur:

Andrew Gillies, Conference Interpreting. Tertium. Kraków 2001.
Ulrich Kautz, Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München 2002.
Sylvia Kalina, Prozesse beim Dolmetschen. Narr Verlag. Tübingen 1998.
Anna Małgorzewicz, Prozessorientierte Dolmetschdidaktik. Atut. Wrocław 2004.
Jean-François Rozan, Note-taking in consecutive interpreting. Tertium. Kraków 2002.

Metody nauczania: wykład, konwersatorium, opracowanie wybranych zagadnień przez uczestników zajęć, ćwiczenia w laboratorium językowym

Metody oceny: zaliczenie na ocenę. Student ma za zadanie streścić fragment tekstu przemówienia o średnim stopniu trudności, odczytywany mu po raz pierwszy; ponadto ma przetłumaczyć fragment tego tekstu na język polski.

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Pedagogika 2
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: dr Wiesław Sikorski

Cele zajęć: zdobycie niezbędnej wiedzy z zakresu różnych działów pedagogiki, stanowiącej postawę do uzyskania kwalifikacji pedagogicznych

Wymagania wstępne: ogólna wiedza z biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania oraz psychologii rozwojowej, klinicznej, wychowawczej i społecznej

Treści zajęć: klasyfikacja działalności wychowawczej; dziedziny i rodzaje wychowania; elementy teorii wychowania – znaczenie środowiska w procesie wychowania; proces wychowania, stosowane metody i formy organizacji. Proces nauczania, jego charakterystyczne elementy (metody, formy i zasady); osobowość nauczyciela wychowawcy, a współczesna rzeczywistość szkoły.

Zalecana lista lektur:

S. Kunowski; Podstawy współczesnej pedagogiki. Warszawa 1993.
K. Kruszewski, K. Konarzewski; Sztuka nauczania t. I, II. Warszawa 1994.
W. Okoń; Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 1997.
W. Pomykało (red.); Encyklopedia pedagogiczna. Warszawa 1993.
W. Sikorski; Aspiracje. Studium psychologiczne i socjopedagogiczne. Nysa 2005.
S. Wołoszyn; Nauki o wychowaniu w Polsce XX wieku. Warszawa 1992.

Metody nauczania: informacyjno-aktywizujące

Metody oceny: egzamin

Język wykładowy: polski

Nazwa przedmiotu: Teoria i Praktyka nauczania języka niemieckiego

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: seminarium

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z dziedziny kompleksowego planowania długoterminowego procesu dydaktycznego w ramach zajęć języka niemieckiego jako obcego i języka mniejszości, nowoczesnych materiałów dydaktycznych i instytucji wspierających nauczanie języka niemieckiego.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Prezentacje podręczników i materiałów dodatkowych do nauczania języka niemieckiego, tworzenie planów wynikowych, analiza programów nauczania, zapoznanie się z prasą fachową dla nauczycieli języka niemieckiego i ofertą instytucji doskonalących nauczycieli języków obcych.

Zalecana lista lektur:

Metody nauczania: warsztaty

Metody oceny: Ocena aktywnego udziału w zajęciach, przygotowanie indywidualnych projektów.

Język wykładowy: niemiecki, polski

Nazwa przedmiotu: Seminarium licencjackie 1
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 3
Prowadzący: dr Edyta Błachut, dr Alina Kowalczyk

Cele zajęć: seminarium licencjackie ma na celu przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej; zajęcia poświęcone są przybliżeniu tematyki, z którą jest ona związana. Produktem seminarium jest praca licencjacka pisana pod kierunkiem promotora, która jest recenzowana i oceniana, a następnie student broni jej jako pracy dyplomowej.

Wymagania wstępne: podstawy wiedzy z dziedziny językoznawstwa i glottodydaktyki

Treści zajęć: ukazanie studentom procedur badań naukowych w dziedzinie lingwistyki strukturalnej, pragma-, socjolingwistyki oraz glottodydaktyki, w szczególności zasad prowadzenia badań empirycznych. Tematyka seminarium związana jest ze współczesnymi teoriami nauczania i nabywania języka obcego, dydaktyką pisania i czytania, badaniami rodzajów tekstu, funkcjami metafory w tekście i przekładzie tekstu oraz zagadnieniami translatoryki. Prezentacja i dyskusja tematów prac licencjackich.

Zalecana lista lektur:

Beisbart, Ortwin, Marenbach, Dieter (2003): Bausteine der Deutschdidaktik. Donauwörth: Auer.

Wybrane artykuły z czasopisma *Deutsch als Fremdsprache* oraz inne propozycje zależne od wyboru tematu pracy licencjackiej.

Karl Bühler, Sprachtheorie. Stuttgart 1999.

Czochralski, Jan, Verbalaspekt und Tempussystem im Deutschen und Polnischen. Warszawa 1975.

Engel, Ulrich, Deutsch-polnische kontrastive Grammatik. Heidelberg 1999.

Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik. Heidelberg 1996.

Ludger Hoffmann (Hrsg.), Sprachwissenschaft. Ein Reader. Berlin 2000.

Pisarska, Alicja/Tomaszkiewicz, Teresa, Współczesne tendencje przekładoznawcze. Poznań 1998

Heinz Vater, Einführung in die Sprachwissenschaft. München 2002

Wybrane artykuły z pism: Convivium. Germanistisches Jahrbuch.

Linguistik online (Elektronische Fachzeitschrift zu "zentralen Schwerpunkten der Sprachwissenschaft").

Orbis linguarum.

Metody nauczania: prezentacje metod badań na konkretnych przykładach i symulacje badań empirycznych w grupie, prezentacje studenckie połączone z dyskusją w plenum

Metody oceny: ocena sposobu zreferowania tematu, oraz aktywnego udziału w dyskusji

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Seminarium licencjackie 1

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 3

Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki, dr Jan Pacholski

Cele zajęć: seminarium licencjackie ma na celu przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej; zajęcia poświęcone są przybliżeniu tematyki, z którą jest ona związana. Produktem seminarium jest praca licencjacka pisana pod kierunkiem promotora, która jest recenzowana i oceniana, a następnie student broni jej jako pracy dyplomowej.

Wymagania wstępne: znajomość kanonicznych dzieł niemieckiego obszaru językowego, filologiczna sprawność obcowania z dziełem literackim

Treści zajęć: omówienie literatury podmiotu i przedmiotu, filologiczna analiza wybranych utworów literackich, ukazanie wielopłaszczyznowości dzieła literackiego i jego wymiaru interkulturowego, wskazanie empirycznych i hermeneutycznych metod pracy z tekstem, skrupulatne omawianie zasad pisania pracy dyplomowej i zasad stosowania funkcji odsyłaczy (przypisów). Prezentacja i dyskusja tematów prac licencjackich.

Zalecana lista lektur:

Literatura prymarna określona przez tematykę seminarium oraz wybrane pozycje literatury sekundarnej zależne od wyboru tematu pracy licencjackiej.

Metody nauczania: prezentacje metod badań na konkretnych przykładach i w grupie, prezentacje studenckie połączone z dyskusją w plenum, indywidualna praca ze studentami

Metody oceny: ocena sposobu zreferowania tematu, oraz aktywnego udziału w dyskusji

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Technologie informatyczne

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia laboratoryjne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: zimowy

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący: Adam Dudek MA

Cele zajęć: Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z dziedziny technologii informatycznych przydatnych w pracy nauczycielskiej.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Tworzenie prezentacji, tworzenie i korzystanie ze stron WWW. , edycja tekstu, przydatne programy

Zalecana lista lektur:

Metody nauczania: ćwiczenia w laboratorium komputerowym

Metody oceny: Ocena aktywnego udziału w zajęciach

Język wykładowy: niemiecki, polski

Nazwa przedmiotu: Teoria i Praktyka nauczania języka niemieckiego

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć:

Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: zimowy
Liczba punktów ECTS: 1
Prowadzący: Adam Dudek MA

Cele zajęć: Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z dziedziny technologii informatycznych przydatnych w pracy nauczycielskiej.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: Tworzenie prezentacji, tworzenie i korzystanie ze stron WWW. , edycja tekstu, przydatne programy

Zalecana lista lektur:

Metody nauczania: ćwiczenia w laboratorium komputerowym

Metody oceny: Ocena aktywnego udziału w zajęciach

Język wykładowy: niemiecki, polski

III rok, semestr letni

A. Przedmioty kształcenia ogólnego- obligatoryjne

B. Przedmioty podstawowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Konwersacje 6

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 4

Prowadzący: mgr Gabriela Połutrenko

Cele zajęć: ogólnym celem zajęć jest kształcenie umiejętności komunikacyjnych w języku mówionym. Można wyodrębnić przy tym kształcenie następujących kompetencji:

- lingwistyczne - leksykalne (poza realnym przyrostem wiedzy, rozwijany jest także sposób jej organizowania i kodowania oraz umiejętność swobodnego jej przywoływania) gramatyczne, semantyczne, fonologiczne
- socjolingwistyczne - odnoszące się do socjokulturowego uwarunkowania języka (chodzi tu o uwzględnienie w procesie komunikacji językowej aspektów konwencji społecznych)
- pragmatyczne – regulują one funkcjonalne użycie zasobów językowych (tzn. dokonywanie określonych aktów mowy, spełnianie określonych funkcji językowych) obejmują także kompetencję dyskursywną, kohezję i koherencję, umiejętność identyfikacji rodzajów i gatunków tekstu, wrażliwość na ironię i parodię.

Wymagania wstępne: wypowiedź studenta cechuje precyzja, lekkość i adekwatność:

- posiadał on szeroki repertuar środków różnicujących i stopniujących zabarwienie wypowiedzi, potrafi je właściwie i stosownie do sytuacji wykorzystać, uwypuklając przez to delikatne różnice znaczeniowe, oraz styl wypowiedzi

- opanował bogaty zasób zwrotów idiomatycznych oraz potocznych i ma świadomość ich konotacji

- w wypadku wystąpienia trudności leksykalnych jest w stanie na tyle płynnie przeformułować wypowiedź, by jego rozmówca w ogóle się nie zorientował;

student potrafi także w każdej sytuacji poprowadzić dyskusję, problematyzować własne i cudze poglądy, z łatwością posługuje się środkami dyskursywnymi, za ich pomocą potrafi przejąć głos w dyskusji, zyskać na czasie nie oddając głosu podczas zastanawiania się nad własną wypowiedzią, potrafi wypowiadać się klarownie, bardzo płynnie i spójnie

Treści zajęć: opanowanie słownictwa związanego z argumentacją (typowe zwroty), formułowanie tez i antytez, obrona tez, ćwiczenia w argumentacji, wnioskowanie, prowadzenie dyskusji, debaty w oparciu o artykuły prasowe, filmy fabularne i dokumentalne, referaty przygotowywane przez studentów z zakresu kultury i ogólnej wiedzy o świecie (Kunst als Provokation, Technische Reproduzierbarkeit, Musik, Bildende Kunst, Kulturpflege, Film, Literatur, Kunstform und Kampfform);

pogłębianie umiejętności precyzowania wypowiedzi i płynnego prezentowania własnych poglądów i sądów; poznanie i praktyczne stosowanie zwrotów użytecznych przy formułowaniu argumentów; opanowanie słownictwa związanego z omawianymi zagadnieniami; poszerzanie zasobu wyrażen idiomatycznych

Zalecana lista lektur:

Jedna z dostępnych gazet niemieckojęzycznych (np. Die Zeit, FAZ, Süddeutsche Zeitung)

Fritz Eickenscheidt: Deutsch. Sprache in mündlicher Verwendung. Hamburg 1994

Magda Ferenbach, Ingrid Schüßler: Wörter zur Wahl. Übungen zur Erweiterung des Wortschatzes. Stuttgart 1975

Metody nauczania: praca indywidualna oraz w grupie, konwersacja, analiza tekstu, prezentacja na forum wyników pracy indywidualnej i grupowej

Metody oceny: na ocenę z przedmiotu składają się: 1/3 oceny z zajęć, 1/3 oceny z części pisemnej egzaminu(test gramatyczno-leksykalny) i 1/3 oceny z części ustnej egzaminu

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Pisanie 6

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: dr Edyta Błachut, dr Alina Kowalczyk, dr Marta Kopij

Cele zajęć: zajęcia przebiegają równolegle do tworzenia pracy licencjackiej, mają na celu wspieranie jej powstawania, a także przygotowanie do późniejszych zadań

Wymagania wstępne: biegłość w pisaniu, umiejętność posługiwania się technikami wymaganymi w pracy naukowej

Treści zajęć: zajęcia obejmują pisanie różnego rodzaju tekstów związanych z refleksją cudzych tekstów np. recenzja książki, artykułu i zastosowaniem technik używanych w pracy naukowej oraz wspólną dyskusję nad powstałymi tekstami

Zalecana lista lektur: wybrane artykuły z czasopism germanistycznych i innych publikacji, wybór uzależniony od dziedzin, w których powstają prace licencjackie

Metody nauczania: teksty tworzone w domu są omawiane w grupach i w plenum, treści w nich zawarte są także dyskutowane w grupie

Metody oceny: ocena opiera się w dużym stopniu na aktywności studenta w czasie zajęć; ocenie podlegają również pisane teksty pod względem spełniania warunków pracy naukowej

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Konwersacje na tekstach literackich 4
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: letni
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki, mgr Beata Giblak

Cele zajęć: przybliżenie twórczości literackiej oraz zjawisk kulturowych i społecznych na emigracji i po 1945 r. w krajach niemieckojęzycznych; rozwijanie umiejętności analizy, wnioskowania i uzasadniania wniosków na podstawie tekstu; rozwijanie umiejętności korzystania z literatury sekundarnej; rozwijanie zdolności komunikacyjnych - kompetencji językowych w zakresie mówienia i pisania na podstawie tekstu literackiego

Wymagania wstępne: znajomość tekstów lektur wymienionych poniżej

Treści zajęć oraz zalecana lista lektu:

Literatura emigracyjna:

Pojęcia: teatr epicki, emigracja wewnętrzna; topografia literackich powrotów

Tekst: Bertolt Brecht: *Mutter Courage*

Literatura w RFN:

Pojęcia: Trümmerliteratur, Kahlschlag, Stunde Null

Teksty: Wolfgang Borchert: *Draußen vor der Tür*; Heinrich Böll: *Wo warst du Adam?*

Literatura NRD:

Pojęcia: socrealizm, Bitterfelder Weg

Literatura RFN:

Pojęcia: Grupa 47

Tekst: G. Grass: *Die Blechtrommel*

Literatura szwajcarska: pojęcia egzystencjalizm, teatr absurdu, parabola

Teksty: Friedrich Dürrenmatt: *Der Besuch der alten Dame*

Max Frisch: *Homo Faber*

Literatura austriacka:

Pojęcia: Sprechstück, Habsburger Mythos

Tekst: *Wunschloses Unglück*

Literatura po 1990:

Pojęcia: Wiedervereinigung, Kulturnation, Osis, Wessis

Teksty: G. Grass: *Mein Jahrhundert*; Friedrich Delius, Kurzprosa

Literatura pomocnicza:

B. Baumann, B. Oberle *Deutsche Literatur in Epochen* . wyd. Max Hueber Verlag 1996

H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 11. Nachkriegszeit 1945-1968*

H. Forster, P. Riegel *Deutsche Literaturgeschichte. Band 12. Gegenwart 1968-1990*

P. Riegel, W. van Rinsum *Deutsche Literaturgeschichte. Band 10. Drittes Reich und Exil 1933-1945*

Trzy ostatnie wyd. przez dtv München 1998

Metody nauczania: metody podające: krótka prezentacja, także audiowizualna; pogadanka na temat przeczytanego tekstu (udzielanie odpowiedzi na pytania stawiane przez nauczyciela); metody interaktywnej pracy grupowej – praca w grupach zadaniowych, wykonanie i omówienie zadania w grupie a następnie referowanie wyników na forum; analiza fragmentów tekstów w grupach, a następnie przedstawienie wyników na forum; praca

indywidualna (najczęściej w domu) tj. przygotowanie na postawione wcześniej pytania lub problem wyczerpującej odpowiedzi na podstawie tekstu; prezentacja odpowiedzi na zajęciach

Metody oceny: ocena za czynny udział w zajęciach oraz za prace pisemne pisane w domu bądź na zajęciach

Język wykładowy: niemiecki

C. Przedmioty kierunkowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Historia języka
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: wykład: 30 godz.; obligatoryjny
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: letni
Liczba punktów ECTS: 3
Prowadzący: dr Edyta Błachut

Cele zajęć: celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z głównymi tendencjami rozwojowym języka niemieckiego, poczynając od staro-wysoko-niemieckiego po współczesny język niemiecki. Ze szczególną uwagą zostaną potraktowane mechanizmy zmian języka oraz próby kodyfikacji normy językowej; ważnym aspektem jest również ukazanie zróżnicowania dialektalnego niemczyzny. Przedmiot „Historia języka” stanowi uzupełnienie bloku zajęć z gramatyki i językoznawstwa synchronicznego.

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: periodyzacja języka, ruchy purystyczne i działalność towarzystw językowych, kształtowanie normy językowej niemczyzny

Zalecana lista lektur:

Polenz, Peter von: Geschichte der deutschen Sprache. Berlin (dowolne wydanie)

Szulc, Aleksander: Historia języka niemieckiego. Warszawa 1991: PWN.

Metody nauczania: wykład z elementami dyskusji i prezentacjami multimedialnymi (materiały własne prelegenta)

Metody oceny: egzamin ustny

Język wykładowy: niemiecki

D. Przedmioty specjalizacyjne i specjalnościowe - obligatoryjne

Nazwa przedmiotu: Kultura i literatura niemiecka na Śląsku 3

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: wykład; 30 godz.; obligatoryjny

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 4

Prowadzący: dr Jan Pacholski

Cele zajęć: w trakcie zajęć student posiadać wiedzę w zakresie historii kultury i literatury na Śląsku, ze szczególnym uwzględnieniem kultury i literatury niemieckiej, a także sztuk plastycznych i architektury; w wykładzie przedstawiony będzie także wpływ wydarzeń historycznych, gospodarczych oraz politycznych na kształtowanie zjawisk artystycznych, czy szerzej kulturalnych, a także na ich percepcję; uwypuklony zostanie też problem roli Śląska w kształtowaniu się spuścizny kulturalnej narodów naszej części Europy

Wymagania wstępne: studenci chcący przystąpić do zajęć muszą dysponować podstawową wiedzą na temat topografii i historii Śląska w jego granicach historycznych (województwa Dolnośląskie, Opolskie i Śląskie, część województw Lubuskiego i Małopolskiego, oraz tzw. Śląsk Austriacki na terenie Republiki Czeskiej)

Treści zajęć: Jezuici na Śląsku, oświecenie na Śląsku (Lessing i Śląsk), Fryderyk II Wielki jako oświecony monarcha i jego polityka wobec Śląska, jej odbicie w zjawiskach kulturowych i artystycznych, okres napoleoński na Śląsku, Wojny Wyzwoleńcze na Śląsku i ich rola w kształtowaniu obrazu regionu w Niemczech i krajach ościennych, Śląsk w dobie rewolucji marcowej i w erze wilhelmińskiej, szczególna rola Kotliny Jeleniogórskiej i Karkonoszy w kulturze i sztuce Śląska, Prus i Niemiec, sztuka i literatura na Śląsku w XX wieku, Śląsk po II wojnie światowej

Zalecana lista lektur: wybór liryki Josepha von Eichendorffa oraz dwudziesto wiecznych tekstów literackich (braci Hauptmann), ponad to do egzaminu obowiązuje materiał przekazany w trakcie wykładów, podczas których udostępniona zostanie lista lektur fakultatywnych do poszczególnych zagadnień

Metody nauczania: wykład wspomagany prezentacją przezroczy, także w formie prezentacji multimedialnych

Metody oceny: egzamin końcowy w formie ustnej

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Tłumaczenia symultaniczne 2
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: letni
Liczba punktów ECTS: 2
Prowadzący: mgr Małgorzata Kurpiel

Cele zajęć: ćwiczenia te mają charakter przygody i zabawy z językiem; punktem wyjścia jest twierdzenie autorytetu w zakresie tłumaczeń ustnych, Andrew Gilliesa: „Tłumaczenie jest proste. Po prostu trzeba znać wszystkie słowa. Nikt nie zna wszystkich słów w jakimkolwiek języku, nawet w swoim własnym.” Za jedną z najważniejszych umiejętności rozwijanych i ćwiczonych podczas zajęć uważa się kompetencję w języku ojczystym i w języku docelowym, pamięć i kojarzenie, rozumienie ze słuchu, kompetencję kulturową w obydwu językach; za bardzo istotną w pracy tłumacza symultanicznego autor ćwiczeń uważa również kompetencję poszukiwawczą, tzn. umiejętność i wiedzę, w jaki sposób i gdzie dotrzeć można do materiałów i informacji poszerzających wiedzę z wybranej dziedziny rzeczywistości, utrwaleniu tych przede wszystkim kompetencji służą specjalnie przygotowane ćwiczenia

Wymagania wstępne: biegła znajomość języka polskiego i niemieckiego

Treści zajęć: ćwiczenia obejmują przekład ustny autentycznych wystąpień publicznych i przemówień z języka polskiego na niemiecki

Zalecana lista lektur:

Andrew Gillies, Conference Interpreting. Tertium. Kraków 2001.
Ulrich Kautz, Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München 2002.
Sylvia Kalina, Prozesse beim Dolmetschen. Narr Verlag. Tübingen 1998.
Anna Małgorzewicz, Prozessorientierte Dolmetschdidaktik. Atut. Wrocław 2004.
Jean-François Rozan, Note-taking in consecutive interpreting. Tertium. Kraków 2002.

Metody nauczania: wykład, konwersatorium, opracowanie wybranych zagadnień przez uczestników zajęć, ćwiczenia w laboratorium językowym

Metody oceny: zaliczenie na ocenę. Student ma za zadanie streścić fragment tekstu przemówienia o średnim stopniu trudności, odczytywany mu po raz pierwszy; ponadto ma przetłumaczyć fragment tego tekstu na język niemiecki. Oceniana jest również kompetencja językowa studenta w jego języku ojczystym i w języku drugim; uwzględnianą w ocenie wykładnią wiedzy studenta jest jego orientacja w zagadnieniach związanych z kulturą, historią i współczesnością krajów, na których języki tłumaczy.

Język wykładowy: niemiecki i polski

Nazwa przedmiotu: Seminarium licencjackie 2
Kod przedmiotu:
Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne
Poziom zajęć: -
Rok studiów: III
Semestr: letni
Liczba punktów ECTS: 3
Prowadzący: dr Alina Kowalczyk, dr Edyta Błachut

Cele zajęć: seminarium licencjackie ma na celu przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej; zajęcia poświęcone są przybliżeniu tematyki, z którą jest ona związana. Produktem seminarium jest praca licencjacka pisana pod kierunkiem promotora, która jest recenzowana i oceniana, a następnie student broni jej jako pracy dyplomowej.

Wymagania wstępne: podstawy wiedzy z dziedziny językoznawstwa i glottodydaktyki

Treści zajęć: ukazanie studentom procedur badań naukowych w dziedzinie lingwistyki strukturalnej, pragma-, socjolingwistyki oraz glottodydaktyki, w szczególności zasad prowadzenia badań empirycznych. Tematyka seminarium związana jest ze współczesnymi teoriami nauczania i nabywania języka obcego, dydaktyką pisania i czytania, badaniami rodzajów tekstu, funkcjami metafory w tekście i przekładzie tekstu oraz zagadnieniami translatoryki. Prezentacja i dyskusja tematów prac licencjackich.

Zalecana lista lektur:

Beisbart, Ortwin, Marenbach, Dieter (2003): Bausteine der Deutschdidaktik. Donauwörth: Auer.
Wybrane artykuły z czasopisma *Deutsch als Fremdsprache* oraz inne propozycje zależne od wyboru tematu pracy licencjackiej.
Karl Bühler, Sprachtheorie. Stuttgart 1999.
Czochralski, Jan, Verbalaspekt und Tempussystem im Deutschen und Polnischen. Warszawa 1975.
Engel, Ulrich, Deutsch-polnische kontrastive Grammatik. Heidelberg 1999.
Engel, Ulrich, Deutsche Grammatik. Heidelberg 1996.
Ludger Hoffmann (Hrsg.), Sprachwissenschaft. Ein Reader. Berlin 2000.
Pisarska, Alicja/Tomaszkiewicz, Teresa, Współczesne tendencje przekładoznawcze. Poznań 1998
Heinz Vater, Einführung in die Sprachwissenschaft. München 2002
Wybrane artykuły z pism: Convivium. Germanistisches Jahrbuch.
Linguistik online (Elektronische Fachzeitschrift zu "zentralen Schwerpunkten der Sprachwissenschaft").
Orbis linguarum.

Metody nauczania: prezentacje studenckie połączone z dyskusją w plenum

Metody oceny: ocena sposobu zreferowania tematu, oraz aktywnego udziału w dyskusji

Język wykładowy: niemiecki, polski

Nazwa przedmiotu: Seminarium licencjackie 2

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: seminarium; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 2

Prowadzący: prof. dr hab. Wojciech Kunicki, dr Jan Pacholski

Cele zajęć: seminarium licencjackie ma na celu przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej; zajęcia poświęcone są przybliżeniu tematyki, z którą jest ona związana. Produktem seminarium jest praca licencjacka pisana pod kierunkiem promotora, która jest recenzowana i oceniana, a następnie student broni jej jako pracy dyplomowej.

Wymagania wstępne: znajomość dzieł omawianych w ramach seminarium

Treści zajęć: koncentrowanie się na empirycznych i hermeneutycznych metodach pracy z tekstem, omawianiu prac dyplomowych i dyskusowaniu ich na plenum.

Zalecana lista lektur:

Literatura prymarna określona przez tematykę seminarium oraz wybrane pozycje literatury sekundarnej zależne od wyboru tematu pracy licencjackiej.

Metody nauczania: prezentacje studenckie połączone z dyskusją w plenum

Metody oceny: ocena sposobu zreferowania tematu, oraz aktywnego udziału w dyskusji

Język wykładowy: niemiecki, polski

Nazwa przedmiotu: Praca dyplomowa

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 20 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 9

Prowadzący:

Cele zajęć: zebranie materiałów, przeprowadzenie badań naukowych i napisanie pracy dyplomowej

Wymagania wstępne: podstawy wiedzy z językoznawstwa i glottodydaktyki

Treści zajęć: w ramach zajęć odbywa się gromadzenie materiałów, a w niektórych przypadkach również projektowanie i prowadzenie eksperymentów dydaktycznych pod opieką promotora; istotnym elementem jest opracowanie i weryfikacja ich wyników. Prace licencjackie pisane są w języku niemieckim, dlatego w ramach przedmiotu odbywa się również korekta językowa i omówienie koncepcji formalnej pracy

Zalecana lista lektur: literatura uzależniona od tematu pracy

Metody nauczania: prezentacje studenckie, indywidualne konsultacje

Metody oceny: ocena procesu gromadzenia materiałów i pisania pracy licencjackiej na podstawie indywidualnych konsultacji

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Praca dyplomowa

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 20 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 8

Prowadzący:

Cele zajęć: gromadzenie materiałów, przeprowadzenie badań naukowych, analiza filologiczna, i napisanie pracy dyplomowej

Wymagania wstępne: podstawy wiedzy z literaturoznawstwa i stylistyki

Treści zajęć: omawianie kolejnych etapów powstawania pracy dyplomowej, konsultowanie zgromadzonej literatury naukowej i stosowanych metod pozytywistycznych i hermeneutycznych; istotnym elementem jest opracowanie i weryfikacja ich wyników. Prace licencjackie pisane są w języku niemieckim, dlatego w ramach przedmiotu odbywa się również korekta językowa i omówienie koncepcji formalnej pracy.

Zalecana lista lektur: literatura uzależniona od tematu pracy

Metody nauczania: prezentacje studenckie, indywidualne konsultacje

Metody oceny: ocena procesu gromadzenia materiałów i pisania pracy licencjackiej na podstawie indywidualnych konsultacji

Język wykładowy: niemiecki

Nazwa przedmiotu: Emisja głosu

Kod przedmiotu:

Rodzaj zajęć: ćwiczenia praktyczne; 30 godz.; obligatoryjne

Poziom zajęć: -

Rok studiów: III

Semestr: letni

Liczba punktów ECTS: 1

Prowadzący:

Cele zajęć: nabycie umiejętności właściwego posługiwania się głosem w pracy nauczycielskiej oraz odpowiednich metod prezentacji

Wymagania wstępne: brak

Treści zajęć: ćwiczenia w emisji głosu, elementy retoryki, nowoczesne metody prezentacji

Zalecana lista lektur:

Metody nauczania: ćwiczenia, prezentacje

Metody oceny: oceniany jest aktywny udział w zajęciach

Język wykładowy: niemiecki, polski

Praktyka zawodowa

Praktyka pedagogiczna – praktyka ta jest dla przyszłych nauczycieli nieodzownym uzupełnieniem wiedzy teoretycznej i winna się z nią ściśle przeplatać. Praktyka odbywa się w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach. Praktyki powinny być zorganizowane w taki sposób, aby każdy student zapoznał się ze specyfiką pracy w każdym typie szkół. W skład praktyki wchodzi hospitacje oraz zajęcia, które student prowadzi samodzielnie. Prócz zajęć

w ramach nauki języka niemieckiego, studenci poznają inne ważne elementy związane z funkcjonowaniem szkoły tzn. uczestniczą w konferencji, spotkaniu z rodzicami, lekcji wychowawczej itp. Sporządzone celem prowadzenia zajęć konspekty oraz realizację określonych w nich zadań student konsultuje z nauczycielem w szkole oraz opiekunem praktyki wyznaczonym z ramienia Uczelni. Praktyka pedagogiczna trwa 8 tygodni.

Łączna liczba punktów ects wynosi 8.

Praktyka tłumaczeniowa – praktyka odbywa się w biurach podróży, firmach zagranicznych oraz instytucjach związanych z pozaszkolnymi formami nauczania języka obcego (kolonie językowe itp.). W pierwszej fazie studenci poznają specyfikę funkcjonowania firm i przedsiębiorstw, zajmują się zadaniami, w których mogą wykorzystać znajomość języka, takimi jak prowadzenie rozmów telefonicznych, pozyskiwanie informacji z prasy, internetu i innych mediów, formułowanie pism i ofert. W dalszej części praktyki studenci wykorzystują umiejętności zdobyte w ramach ćwiczeń tłumaczeniowych tłumacząc pisemnie i konsekwentnie, o ile to możliwe, również symultanicznie. Praktyka tłumaczeniowa obejmuje łącznie 4 tygodni.

Łączna liczba punktów ects wynosi 4.